

PEO Rajaniemi Kirsi

20.06.2006

EDUSKUNTA
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisön pelastuspalvelumekanismien perustamisesta (uudelleenlaadittu)

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97 §:n mukaisesti Eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 26 päivänä tammikuuta 2006 tekemä ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisön pelastuspalvelumekanismien perustamisesta (uudelleenlaadittu) sekä ehdotuksesta laadittu perusmuistio SM2006-00298.

Neuvotteleva virkamies

Jukka Metso

LIITTEET Perusmuistio SM2006-00298, KOM(2006)29 lopullinen (suomeksi ja ruotsiksi)

Asiasanat	pelastuspalvelu, oikeus- ja sisäasiat
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	EUE, PLM, STM, TH, TM, VM, VNEUS

PEO Rajaniemi Kirsi

20.06.2006

Asia

EU; OSA; Ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisön pelastuspalvelumekanismen perustamisesta (uudelleenlaadittu)

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

EU/2006/0552

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Suomen kannan valmistelu;
Ehdotus pyritään hyväksymään vuoden 2006 loppuun mennessä

Asiakirjat:

10257/06 PROCIV 120 COSDP 466 SAN 170 (puheenjohtajan ehdotus)
5865/06 PROCIV 16 COSDP 43 SAN 18 + ADD 1, KOM(2006)29 lopullinen

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

SEY 308 artikla ja Euratom 203 artikla, yksimielinen päätös, kuulemismenettely

Käsittelijä(t):

SM/PEO, Jukka Metso, p. 160 42985
SM/PEO, Timo Viitanen, p. 160 44575
SM/PEO, Kirsi Rajaniemi, p. 160 42699

Suomen kanta/ohje:

Yleistä

Suomi kannattaa mekanismipäätöksen muuttamista saatujen kokemusten perusteella. Ehdotuksella parannetaan tehokkaan avunannon edellytyksiä.

Suomi kannattaa soveltamisalan laajentamista kattamaan kaikenlaiset vakavat hätätilanteet, joissa voidaan tarvita pelastuspalveluapua, mukaan lukien terroriteot.

Pelastuspalvelun avunannon kannalta eri syistä aiheutuneita hätätilanteita ei ole tarvetta erotella.

Suomen kantana on, että komission esittämä oikeusperusta (SEY 308 artikla ja Euratom 203) on ainoa mahdollinen.

Uudelleenlaatumistekniikan käyttöä päätöksen muuttamisessa Suomi pitää hyvänä selkeämmän sääntelyn vuoksi. Työryhmäkäsittelyssä on kuitenkin käsiteltävä tekstiä kokonaisuutena ja todennäköisesti keskusteltava myös muista kuin ehdotuksen varsinaisista muutoksista.

Komission ehdotuksessa käytetyt käsitteet eivät ole riittävän selkeitä. Puheenjohtajan ehdotuksessa osa tärkeistä käsitteistä, kuten moduulit, on määritelty. Erityisesti yksiköistä ja moduuleista käytetyt eri käsitteet ovat silti vielä osin epäselviä, mikä tekee säännökset vaikeaselkoisiksi etenkin suomenkielisessä versiossa.

Toimintavalmiuksien kehittäminen

Suomi pitää puheenjohtajan esitystä pelastuspalvelun moduuleista hyvänä. Moduulimalli on määritetty riittävän joustavaksi, jolloin sillä ei luoda tarpeettomia rajoitteita jäsenvaltioiden osallistumiselle esimerkiksi yhdisteltäessä eri maiden resursseja toisiinsa.

Suomi pitää hyvänä yhteisten tukiyksikköjen kehittämistä osana pelastuspalvelun moduulimallia. Tältä osin toiminta olisi kuitenkin perustettava olemassa olevaan YK-malliin eikä ryhtyä luomaan kokonaan uusia järjestelyjä.

Suomi ei pidä välttämättömänä sotilaallisten voimavarojen erillistä mainitsemista. Nykyiset järjestelyt mahdollistavat jo sen, että sotilaallisilla voimavaroilla voidaan tarvittaessa täydentää pelastuspalveluapua erityisesti kuljetusten osalta.

Kuljetusten, logistisen tuen ja lisäavun järjestäminen

Suomi tukee esitystä siitä, että pelastuspalveluavun mobilisoinnin helpottamiseksi kuljetuksen järjestäminen tai osittainen rahoittaminen olisi mahdollista yhteisön toimesta. Tämä tulisi kyseeseen kuitenkin vain viimeisenä keinona silloin kun jäsenmaat eivät muuten pystyisi tehokkaaseen avunantoon, ja koskisi lähinnä EU:n ulkopuolelle annettavaa apua. Lisäksi on tärkeää, että järjestelyvaihtoehdot ja kustannusmallit selvitetään ja suunnitellaan komissiossa perusteellisesti.

Suomi voi lähtökohtaisesti tukea myös esitystä, että tiettyjen keskeisten, niukasti saatavilla olevien resurssien (esim. erityislaitteistot, suurtehopumput, satelliittipuhelimet) mobilisointi tai osittainen rahoittaminen olisi mahdollista yhteisön toimesta. Pelastuspalvelun mekanismi yhdessä rahoitusvälineen kanssa ei saa kuitenkaan muodostua kansallisten valmiuksien tai voimavarojen rahoituskeinoksi, vaan toiminnan tulee kohdentua jäsenvaltioiden yhteistyön kehittämiseen sekä avustustoiminnan tehostamiseen ja avunantovalmiuksien tukemiseen ja vahvistamiseen.

Puheenjohtajan ehdotuksen täsmennettyä muotoilua kuljetus- ja muun lisätuen järjestämisestä Suomi pitää hyvänä. Säädökseen olisi kuitenkin tarpeellista vielä sisällyttää joitakin tarkentavia kriteerejä, jotta kaikki ei jää pelkästään komitologiamenettelyyn.

Kolmansissa maissa tapahtuvien avustustoimien koordinointi

Koordinaatiosta pelastuspalveluavun ja ECHOn humanitaarisen avun kesken on tärkeää huolehtia samoin kuin myös koordinaatiosta YK:n kanssa. On hyvä, että tästä on yleiset säännökset.

Suomi pitää hyvänä esitystä puheenjohtajamaan ja komission vastuiden ja tehtävien tarkentamiseksi. Suomi pitää hyvänä myös mahdollisuutta EU:n koordinaatioryhmän muodostamiseksi katastrofipaikalla tapahtuvaa operatiivista koordinaatiota varten.

Pääasiallinen sisältö:

Yleistä

Komission ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa nykyistä, vuonna 2001 neuvoston päätöksellä 2001/792/EY, Euratom perustettua pelastuspalvelun yhteisömekanismia. Muutosten tavoitteena on vahvistaa mekanismeja saatujen kokemusten perusteella jäsenvaltioiden yhteistyön ja koordinaation parantamiseksi.

Tärkeimmät muutokset koskevat kuljetusten järjestämistä, toimintavalmiuksien kehittämistä sekä kolmansissa maissa tapahtuvien avustustoimien koordinoitua. Lisäksi soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi kattamaan myös ihmisten toiminnasta aiheutuvat hätätilanteet sekä terroriteot. Komissio ehdottaa myös, että hakijamaiden osallistumisen lisäksi jatkossa yhteistyö mekanismin toimissa olisi oltava mahdollista muiden kolmansien maiden kanssa sopimusten sallimalla tavalla.

Komission ehdotus on nykyisen neuvoston päätöksen uudelleenlaatiminen. Nykyiseen päätökseen tehtävät sisällölliset muutokset sekä ennallaan säilyvät säännökset yhdistetään samaan päätökseen, jolla korvataan nykyinen päätös. Päätökseen esitetyt varsinaiset muutokset on merkitty ehdotukseen harmaalla taustalla. Toimielinten välisen sopimuksen mukaan vain näistä muutoksista voidaan keskustella neuvoston käsittelyssä.

Komission ehdotus perustuu komission huhtikuussa 2005 antamaan tiedonantoon pelastuspalvelumekanismin kehittämisestä. Ehdotuksessa on myös otettu huomioon kesäkuun 2004, joulukuun 2004 ja kesäkuun 2005 Eurooppa-neuvostojen lausumat pelastuspalvelualan yhteistyön tehostamisesta, pelastuspalveluvalmiuksien vahvistamisesta sekä nopean toiminnan kyvyn kehittämisestä.

Työryhmäkäsittelyn pohjalta puheenjohtaja on antanut kompromissiehdotuksensa, jossa on tarkennettu useita kohtia ja lisätty uusi artikla määritelmistä.

Oikeusperusta ja toissijaisuusperiaate

Erityistä pelastuspalvelua koskevaa oikeusperustaa ei ole, joten ehdotus perustuu EY-sopimuksen 308 artiklaan. Pelastuspalvelu kuuluu kansalliseen toimivaltaan, mutta EY-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan u alakohdan mukaisesti yhteisön toimintaan sisältyy toimia pelastuspalvelun alalla. Koska ehdotukseen sisältyvät myös pelastuspalvelutoimet säteilyonnettomuuksissa, on oikeusperustana myös Euratom-sopimuksen 203 artikla. Kumpikin artikla määrää samasta päätöksentekojärjestelmästä: neuvosto antaa säännökset yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Komission mukaan ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Ehdotuksella parannetaan yhteisön tason yhteistyötä jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi ja täydentämiseksi sellaisissa vakavissa hätätilanteissa, jotka ylittävät yksittäisen

jäsenvaltion toimintavalmiuden. Ehdotus mahdollistaa joissakin asioissa, kuten kuljetuksissa, mittakaavaeduista hyötymisen kun rajallisia resursseja käytetään paremmin.

Nopean toiminnan valmiuksien kehittäminen

Mekanismiin perustuvat pelastuspalvelun avustustoimet toteutetaan jäsenvaltioiden vapaaehtoisesti käyttöön asettamien yksikköjen, asiantuntijoiden ja kaluston avulla. Yksiköt ja asiantuntijat nimetään etukäteen, ja komissio järjestää heille tarkoitettua koulutusta kurssien, harjoitusten ja asiantuntijavaihdon muodossa. Komission mukaan nämä toimet eivät kuitenkaan ole riittäviä kehittämään EU:n nopean toiminnan valmiuksia ja siksi komissio esittää toimenpiteitä pelastuspalvelun moduulien kehittämiseksi, logistisen tuen kehittämiseksi ja siviili- ja sotilasyhteistyön lisäämiseksi.

Komission määritelmä pelastuspalvelun moduuleille on yhden tai useamman jäsenvaltion voimavaroista koostuva yksikkö, joka voidaan saada liikkeelle hyvin lyhyellä varoitusajalla joko tukitehtäviin tai tärkeimpien tarpeiden täyttämiseen. Moduulit olisivat keskenään yhteensopivia ja voisivat koostua kalustosta, henkilöstöstä tai niiden yhdistelmästä. Moduuleja koskevat tiedot tallennettaisiin mekanismin voimavaratietokantaan mistä komission seuranta- ja tiedotuskeskus voisi avunpyynnön saatuaan yksilöidä tarvittavat moduulit ja pyrkiä mobilisoimaan ne välittömästi asianomaisten jäsenvaltioiden kautta.

Puheenjohtajan ehdotuksessa moduulin määritelmää on tarkennettu. Moduuli olisi yleensä voitava lähettää 10 tunnin kuluessa avunpyynnöstä. Moduulin pitäisi voida toimia itsenäisesti olosuhteiden niin vaatiessa. Yhteensopivuudesta huolehdittaisiin yhteisellä koulutuksella.

Komissio esittää, että viestintää ja muuta keskeistä logistista tukea varten perustettaisiin erityisiä tukiyksiköitä. Tukiyksiköt koostuisivat jäsenvaltioiden voimavaroista ja tuottaisivat tukitoimintoja avustustehtävissä kaikkien jäsenvaltioiden pelastusyksiköille.

Ehdotuksessa vahvistetaan järjestelyt koskien neuvostossa toukokuussa 2004 hyväksytyjä sääntöjä sotilaallisten voimavarojen tietokannan saattamisesta mekanismin käyttöön. Lisäksi komissio esittää, että jäsenvaltioiden olisi liitettävä mekanismin kautta välitettävään avunpyyntöä koskevaan vastaukseensa tiedot sotilaallisten voimavarojen saatavuudesta.

Puheenjohtajan ehdotuksessa on tarkennettu sotilasvoimavarojen olevan tarkoitettu käytettäväksi viimeisenä keinona täydentämään ja tukemaan pelastuspalvelua. Lisäksi todetaan sotilasvoimavarojen etukäteisessä luetteloinnissa olevan salassapitoon liittyviä rajoitteita.

Kuljetusten, logistisen tuen ja lisäavun järjestäminen

Komissio esittää, että tiettyjen keskeisten, niukasti saatavilla olevien tai kalliiden resurssien mobilisointi tai osittainen rahoittaminen pitäisi olla mahdollista yhteisön toimesta. Näitä olisivat mm. keskeiset logistiset tukitoimet. Myös kuljetus ja erityiskalusto kuuluisivat näihin, mutta vain viimeisenä keinona sikäli kuin niitä ei ole saatavilla jäsenmaista ja se olisi tarpeellista eurooppalaisen avunannon tehokkuuden takaamiseksi. Komission esityksen mukaan tarkoituksena ei kuitenkaan olisi korvata kansallista valmiutta eikä luoda yhteisön rahoitusjärjestelmää, jolla jäsenvaltiot hankkisivat pelastuspalvelussa tarvitsemaansa kalustoa.

Jäsenvaltioiden vastuulla on järjestää pelastuspalveluapunsa kuljetus katastrofipaikalle. Komissio esittää, että jäsenvaltioita vaadittaisiin toteuttamaan toimenpiteitä pelastuspalveluavun oikea-aikaisten kuljetusten varmistamiseksi. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä yhteiskuljetusten järjestämiseen. Tilanteissa, joissa käytettävissä ei ole kansallista kuljetuskapasiteettia ja erityisesti lentokuljetuskalustoa, komissio esittää, että sille annettaisiin valtuudet järjestää tarvittava kuljetuskalusto esimerkiksi vuokraamalla.

Laaja-alaisten ja useiden samanaikaisten onnettomuuksien tapahtuessa tarvittavaa kalustoa, kuten esimerkiksi suurtehopumppuja, ei ole välttämättä helposti saatavilla. Komissio esittää, että tällaisissa tilanteissa se voisi mobilisoida lisäkalustoa.

Täydentävän kuljetus- ja muun kapasiteetin mobilisointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistettaisiin komitologiamenettelyssä.

Puheenjohtajan ehdotuksessa mekanismin puitteissa toteutettavaa toimintaa on täsmennetty. Kyseeseen voisi tulla

- riittävien kuljetus- ja muiden voimavarojen nopean saatavuuden helpottaminen komission toimesta kokoamalla ja tuottamalla tietoa
- nopean avustustoiminnan varmistamiseksi kuljetus- ja muun lisätuen mobilisointi komission toimesta täydentämään jäsenmaiden siviili- ja sotilasvoimavaroja silloin kun muuten ei ole saatavissa riittäviä voimavaroja
- EU-kansalaisten auttamisen helpottaminen ja tukeminen kolmansissa maissa tapahtuvissa hätätilanteissa.

Varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämisen edistäminen

Komission ehdotuksen mukaan yhteisön kyky toimia nopeasti luonnonkatastrofeissa riippuu varhaisvaroitusjärjestelmistä, joiden avulla jäsenvaltioilla ja komission seuranta- ja tiedotuskeskuksella on edellytykset toteuttaa tarvittavat toimenpiteet mahdollisimman pienellä viiveellä. Komissio esittää, että varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämistä olisi voitava edistää mekanismin puitteissa. Komission esimerkkejä toteutettavista toimenpiteistä ovat nykyisten järjestelmien arviointi ja parantaminen sekä eri havainnointi- ja varoitusjärjestelmien linkittäminen niin, että ne olisivat helposti käytettävissä.

Puheenjohtajan ehdotuksessa toiminta on rajattu osallistumiseen olemassa olevien järjestelmien pohjalta tapahtuvaan varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämiseen.

Kolmansissa maissa tapahtuvien avustustoimien koordinointi

EU:n ulkopuolella tapahtuvat avustustoimet voidaan toteuttaa joko itsenäisesti tai osana jonkin kansainvälisen järjestön johtamaa operaatiota. Komissiossa on tehty järjestelyjä, joilla pyritään varmistamaan asianmukainen koordinaatio YK:n kanssa sekä tiivis yhteistyö mekanismin ja humanitaarisesta avusta vastaavan komission yksikön ECHO:n välillä. Komission ehdotuksen mukaan toimien koordinoitua koskevat säännökset otettaisiin päätökseen.

Komissio esittää lisäksi, että yhteisön tason koordinoinnin parantamiseksi EU:n puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion, katastrofipaikalla olevan avustustoimia koordinoivan yksikön ja komission tehtäviä ja vastuita selvennettäisiin. Pelastuspalvelun avustustoimien poliittisesta koordinoinnista vastaa puheenjohtajamaa. Tätä varten

puheenjohtajamaan olisi mm. pidettävä yhteyttä avun kohdemaahan. Ehdotuksen mukaan puheenjohtajamaa voisi pyytää jotakin toista jäsenvaltiota ottamaan vastuun koordinoinnista. Tämä voisi tulla kyseeseen esimerkiksi puheenjohtajakauden vaihtumisen lähestyessä tai jos puheenjohtajamaalla ei ole kahdenvälisiä suhteita avun kohdemaan kanssa. Puheenjohtajamaa voisi myös pyytää tukea komissiolta. Avustustoiminnan toiminnallisesta koordinoinnista puheenjohtajamaa huolehtisi yhdessä komission kanssa. Koordinoinnin varmistamiseksi kaikkien pelastuspalveluapua tarjoavien jäsenvaltioiden olisi pidettävä yhteyttä komission seuranta- ja tiedotuskeskukseen.

Täytäntöönpano

Päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet hyväksyttäisiin komitologiapäätöksen mukaisesti. Komission ehdotuksen mukaan komitea olisi sama kuin käsiteltävänä olevassa rahoitusväline-ehdotuksessa perustettava komitea. Puheenjohtajan ehdotuksessa tämä on käännetty toisinpäin eli rahoitusvälineellä olisi sama komitea kuin mekanismilla, jolloin komitea perustettaisiin tällä säädöksellä.

Komitologiamenettelyssä hyväksyttäisiin täytäntöönpanosäännöt, jotka koskevat avustuseraatioihin käytettävissä olevia voimavaroja, seuranta- ja tiedotuskeskus MIC:ä, viestintä- ja tietojärjestelmä CECIS:ä, arviointi- ja koordinointiryhmiä ja asiantuntijoiden valintaa, koulutusohjelmaa, tietoja lääkintäresursseista, avustuseraatioita, sekä yhteisön kuljetus- ja muuta lisätukea. Puheenjohtajan ehdotuksessa tähän luetteloon on lisätty moduulit, varhaisvaroitusjärjestelmät sekä yhteistyö kolmansien maiden kanssa.

Komissio antaisi raportin päätöksen soveltamisesta kolmen vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Kansallinen käsittely:

Eduskuntakäsittely:

Käsittely Euroopan parlamentissa:

Käsittely on alkanut ympäristövaliokunnassa. Parlamentin kanta on odotettavissa 24.10.2006.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

Ei edellytä kansallista lainsäädäntöä, eikä liity Ahvenanmaan toimivaltaan.

Taloudelliset vaikutukset:

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Suomen valtion talousarvioon.

Päätösehdotuksen rahoitus sisältyy käsiteltävänä olevaan ehdotukseen valmiustoimien ja nopeiden avustustoimien rahoitusvälineen perustamisesta. EU:n ulkopuolisissa maissa

toteutettavien avustustoimien kustannukset sisältyvät käsiteltävänä olevaan ehdotukseen vakaussvälineen perustamisesta.

Pelastuspalvelun nykyinen vuosibudjetti on noin 11 miljoonaa euroa, josta mekanismin ja pelastuspalvelun toimintaohjelman osuus on 7,1 miljoonaa euroa ja yhteistyöjärjestelyt koskien onnettomuuksista aiheutuvaa merien pilaantumista 4,2 miljoonaa euroa. Rahoitusvälinettä koskevassa ehdotuksessa rahoitusta on esitetty kasvatettavan niin, että pelastuspalvelun koko budjetti olisi 29 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Komission vaikutusarvioinnin mukaan yhden avustusoperaation kuljetuskustannukset ovat keskimäärin 600 000 euroa, EU:n ulkopuolella toteutettavan operaation 3 miljoonaa euroa. Kalustotuen kustannukset ovat keskimäärin 560 000 euroa operaatiota kohti. Lähetettävien asiantuntijoiden kustannukset logistinen tuki mukaan lukien ovat keskimäärin 4000 euroa tehtävää ja asiantuntijaa kohti.

Rahoitusvälinettä koskevassa ehdotuksessa komissio on esittänyt pelastuspalvelun vuoden 2008 budjetiksi 24 miljoonaa euroa. Siitä käytettäisiin asiantuntijaoperaatioihin 400 000 euroa (100 tehtävää), kuljetuskustannuksiin 5,4 miljoonaa euroa (9 operaatiota), kalustoon 2,24 miljoonaa euroa (4 operaatiota), koulutukseen 9,7 miljoonaa euroa.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

Toiminnan rahoituksen osalta ehdotus liittyy kiinteästi käsiteltävänä olevaan ehdotukseen valmiustoimien ja nopeiden avustustoimien rahoitusvälineen perustamisesta sekä myös ehdotukseen vakaussvälineen perustamisesta.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 1.–2.6.2006 sekä Eurooppa-neuvoston 15.–16.6.2006 päätelmissä todetaan neuvoston pyrkimys saada säädösehdotus hyväksytyä vuoden 2006 aikana. Koska Euroopan parlamentin lausunto saadaan vasta lokakuussa, voitaisiin päätös hyväksyä 4.–5.12.2006 oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa.

Komission ehdotusta on käsitelty perusteellisesti neuvoston pelastuspalvelutyöryhmässä. Tässä vaiheessa jäsenmailla on edelleen erilaisia näkemyksiä siitä pitäisikö kuljetusten ja muun lisätuen järjestäminen olla mahdollista komission toimesta yhteisörahoituksella. Pelastuspalvelun moduulien määrittelyn osalta jäsenmaiden näkemykset eroavat lähinnä siinä, kuinka yksityiskohtaisia vaatimuksia moduulien muodostamiselle pitäisi asettaa.

Asiasanat	pelastuspalvelu, oikeus- ja sisäasiat
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	EUE, PLM, STM, TH, TM, VM, VNEUS

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 26.1.2006
KOM(2006)29 lopullinen

2006/0009(CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**yhteisön pelastuspalvelumekanismin perustamisesta
(uudelleenlaadittu)**

{SEK(2006)113}

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perusteet ja tavoitteet**

Yhteisön pelastuspalvelumekanismi (jäljempänä ”mekanismi”) perustettiin vuonna 2001 tukemaan ja helpottamaan pelastuspalvelualan toimien käynnistämistä ja koordinoimista vakavissa hätätilanteissa Euroopan unionin alueella tai sen ulkopuolella. Perustamisestaan lähtien mekanismi on osoittautunut yksinkertaiseksi mutta tehokkaaksi välineeksi, joka mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön pelastuspalvelualan avustustoimissa ja niiden paremman koordinoimisen.

Viimeaikaiset kokemukset ovat osoittaneet, että on syytä laajentaa mekanismin tehtäviä. Tämän ehdotuksen tärkeimpinä tavoitteina on vahvistaa mekanismeia aiemmista hätätilanteista saatujen kokemusten perusteella ja luoda oikeusperusta yhteisön lisätoimille, joilla voidaan vastata pelastuspalvelutoimiin tällä hetkellä liittyviin haasteisiin. Ehdotus perustuu näkökohtiin, jotka tuotiin esiin 20. huhtikuuta 2005 annetussa komission tiedonannossa ”Yhteisön pelastuspalvelumekanismi kehittäminen”¹, ja siinä otetaan huomioon neuvoston 18. heinäkuuta 2005 antamat päätelmät. Ehdotus perustuu myös rajoitettuun jakeluun tarkoitettuun 8. marraskuuta 2005 annettuun tiedonantoon ”Building solidarity through mutual assistance”².

Lisäksi ehdotuksessa otetaan huomioon useita neuvoston ja Euroopan parlamentin lausumia, joissa esitetään poliittisia linjauksia pelastuspalvelualan yhteistyön kehittämiseksi Euroopassa. Kesäkuussa 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että ”pelastuspalvelualan nykyistä yhteistyötä olisi tehostettava, mikä kuvastaisi jäsenvaltioiden halua toimia yhteisvastuullisesti [...]”. Joulukuussa 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti, että ”pelastuspalveluvalmiuksien arviointia ja kehittämistä on jatkettava, yhteiset harjoitukset ja yleisötiedotuksen koordinoimista mukaan luettuina”. Etelä-Aasian tsunami-katastrofin jälkeen neuvosto hyväksyi toimintasuunnitelman, jossa käsiteltiin kaikkia EU:n tai jäsenvaltioiden toteuttamia tai suunnittelemissa toimia, mukaan luettuina mekanismin mahdollinen parantaminen ja välittömien toimien välineen kehittäminen hätätilanteita varten³. Samaan aikaan Euroopan parlamentti on pyytänyt ”[...] siviiliasiantuntijoista koostuvien, asianmukaisella laitteistolla varustettujen yhdistettyjen pelastuspalveluyksikköjen perustamista, ja katsoo, että yksikköjen olisi järjestettävä yhteistä koulutusta ja oltava käytettävissä unionissa tai muualla maailmassa [...] katastrofien sattuessa.” Kesäkuussa 2005 kokoontunut Eurooppa-neuvosto edellytti, että ensisijaisena asiana on ”pelastuspalveluvalmiuksien vahvistaminen [...] sekä nopean toiminnan kyvyn kehittäminen jäsenvaltioiden pelastuspalveluyksiköiden pohjalta”.

Nämä lausumat antavat yhdessä selkeän suunnan pelastuspalveluyhteistyölle Euroopassa.

---

¹ KOM(2005) 137, 20.4.2005.

² SEK(2005) 1406, 8.11.2005.

³ Tämän johdosta komission antoi 20. huhtikuuta 2005 tiedonannon ”Katastrofien ja kriisien edellyttämien EU:n valmiuksien vahvistaminen”, KOM(2005) 153 ja tiedonannon ”Yhteisön pelastuspalvelumekanismi kehittäminen”, KOM(2005) 137.

- **Yleistä**

Viime vuosina on havaittu, että luonnonkatastrofeja esiintyy enemmän ja ne ovat vakavampia sekä voimakkaampia. Niiden seurauksena on menetetty ihmishenkiä, taloudellista ja yhteiskunnallista infrastruktuuria on tuhoutunut ja jo muutenkin herkäät ekosysteemit ovat vaurioituneet. Uudet teknologiaan liittyvät riskit tekevät pelastuspalvelualasta entistä monimuotoisemman. EU:n alueella tapahtuneet terrorismiskut ovat osoittaneet, että seurausten tehokas hallinta on todella tärkeää.

Mekanismia välittömän pelastuspalveluavun saamiseksi hyödyntäneiden maiden määrä on kasvanut huomattavasti viimeisten kolmen vuoden aikana. Vuonna 2005 marraskuuhun mennessä yli kymmenen maata oli pyytänyt mekanismin kautta apua. Mekanismia ovat käyttäneet jäsenvaltiot, ehdokasmaat, EU:n kehitysmaakumppanit ja jotkut maailman vauraimmista maista sellaisiin suuronnettomuuksiin vastaamiseksi, jotka ovat ylittäneet näiden maiden kansallisten viranomaisten kapasiteetin.

- **Ehdotuksen alalla voimassa olevat säännökset**

Tällä hetkellä yhteisön tason pelastuspalvelualan yhteistyötä säännellään kahdella päätöksellä:

i) Pelastuspalvelualan toimintaohjelman perustamisesta 9 päivänä joulukuuta 1999 tehty neuvoston päätös 1999/847/EY⁴. Päätöksen voimassaolon piti päättyä vuoden 2004 lopussa, mutta sitä jatkettiin vuoden 2006 loppuun. Välineellä on monivuotinen erityisbudjetti.

ii) Yhteisön mekanismin perustamisesta tiiviimmän yhteistyön edistämiseksi pelastuspalvelualan avustustoimissa 23 päivänä lokakuuta 2001 tehty neuvoston päätös 2001/792/EY, Euratom⁵. Toinen päätös ei ole luonteeltaan taloudellinen, vaan siinä säädetään jäsenvaltioiden ja komission toiminnallisista velvollisuuksista.

Käsillä oleva ehdotus liittyy neuvoston päätökseen 2001/792/EY, Euratom. Ehdotuksella muutetaan mainittua päätöstä yhteistyön ja koordinaation parantamiseksi.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen ja tavoitteiden kanssa**

Erityistä huomiota on kiinnitetty siihen, ettei toteutettaisi samanlaisia toimia kuin jo toteutetaan muiden yhteisön välineiden ja politiikkojen, erityisesti EU:n humanitaarisen avun perusteella.

2) ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN KUULEMINEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Asianomaisten osapuolten kuuleminen**

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus osallistujista

Valmistellessaan tätä ehdotusta komissio kuuli jäsenvaltioita, viittä muuta mekanismiin

---

⁴ EYVL L 327, 21.12.1999, s. 53.

⁵ EYVL L 297, 15.11.2001, s. 7.

⁶ Nämä ovat: Bulgaria, Romania, Islanti, Liechtenstein ja Norja.

osallistuvaa maata⁶ ja muita asianomaisia osapuolia avoimessa kuulemismenettelyssä. Internetissä julkaistiin keskusteluasiakirja ja kyselylomake. Lisäksi järjestettiin kuulemistilaisuus.

Tiivistelmä vastauksista ja niiden huomioon ottamisesta

Kuulemismenettely osoitti, että pelastuspalvelualan nykyisten välineiden vahvistamista koskevaa yleistä poliittista tavoitetta tuetaan laajalti. Vastaajat ilmaisivat hyväksyvänsä yleisesti kuulemisasiakirjassa mainitut tavoitteet ja tukivat komission lähestymistapaa, jonka mukaisesti tarkoituksena ei ole luoda uusia välineitä vaan parantaa nykyisiä. Osa vastaajista epäili, onko direktiivi asianmukaisin säädösmuoto. He korostivat myös tarvetta noudattaa yleisiä rahoitusnäkömiä ja perustaa tuleva kehitystyö perusteelliseen puutteiden analyysiin.

Jotkut vastaajista huomauttivat, että on tarpeen parantaa Euroopan pelastuspalvelualan toimien näkyvyyttä. Muut keskittyivät toissijaisuusperiaatteen kunnioittamiseen ja EU:n tason lisäarvon maksimointiin. Jotkut jäsenvaltiot korostivat myös tarvetta varmistaa kolmansissa maissa toteutettavan humanitaarisen avun ja pelastuspalvelualan toimien koordinaatio ja täydentävyys. Useat asianomaiset osapuolet korostivat varhaisvaroitusjärjestelmien tärkeyttä. Kaikki nämä vastaukset otettiin huomioon.

Internetin välityksellä toteutettiin julkinen kuuleminen 20.1.2005–1.6.2005. Tulokset ovat nähtävissä Internetissä osoitteessa:

http://europa.eu.int/comm/environment/civil/consult_new_instrument.htm.

- **Asiantuntijalausunnot**

Ulkoisia asiantuntijoita ei tarvittu. Ehdotusta laadittaessa hyödynnettiin kokemuksia, joita oli saatu mekanismin toiminnasta aikaisempien hätätilanteiden yhteydessä.

- **Vaikutusten arviointi**

Ehdotusta laadittaessa on harkittu kolmea päävaihtoehtoa.

Ensimmäisenä vaihtoehtona on lainsäädäntöaloitteen hylkääminen. Tämä vaihtoehto merkitsisi, että yhteisö ei pysty saavuttamaan Eurooppa-neuvoston ja Euroopan parlamentin asettamia poliittisia tavoitteita.

Kunnianhimoisin käytettävissä oleva vaihtoehto näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on pysyvien Euroopan pelastuspalvelujoukkojen perustaminen. Näiden joukkojen perustana olisivat jäsenvaltioiden pelastuspalveluyksiköt ja joukot pidettäisiin valmiudessa Euroopan tasolla, jotta ne voisivat toimia nopeasti hätätilanteissa. Vaikka tällä vaihtoehdolla on useita etuja, erityisesti nopeuden, tehokkuuden, näkyvyyden ja koordinaation osalta, sen katsotaan kuitenkin olevan epärealistinen mekanismin tässä kehitysvaiheessa, koska asiaan liittyy paljon taloudellisia vaikutuksia ja hallinto ja johtaminen asettavat suuria haasteita.

Kolmantena vaihtoehtona on mekanismia koskevan neuvoston päätöksen parantaminen osittain. Tämän vaihtoehdon avulla yhteisö voi pyrkiä kehittämään pelastuspalvelualan yhteistyötä kunnianhimoisesti, vaikkakin samalla pragmaattisesti ja

kustannustehokkaasti. Sen avulla yhteisö voi edelleen käyttää jäsenvaltioiden pelastuspalveluresursseja EU:n pelastuspalvelualan toimien tärkeimpänä toteutusmuotona sekä tarjota lisätukea jäsenvaltioiden resurssien täydentämiseksi. Tähän vaihtoehtoon ei liity edelliseen vaihtoehtoon liittyviä taloudellisia kustannuksia, mutta ehdotuksella taataan tuki- ja täydentävien toimien asianmukainen tasapaino. Näin mahdollistetaan, että koko yhteisö voi avustaa vakavista hätätilanteista kärsiviä maita.

3) EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

- **Tiivistelmä ehdotetuista toimista**

Tämä ehdotus on säädösten uudelleenlaatumistekniikasta tehdyn toimielinten välisen sopimuksen mukainen neuvoston päätöksen 2001/792/EY uudelleenlaatiminen. Tämä tarkoittaa sitä, että päätökseen 2001/792/EY, Euratom tehtävät sisällön muutokset ja sen muuttumattomina säilyvät säännökset yhdistetään samaan tekstiin. Ehdotuksella korvataan ja kumotaan mainittu päätös. Näin parannetaan yhteisön lainsäädännön ymmärrettävyyttä ja selkeyttä.

- **Oikeusperusta**

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan u alakohdan mukaisesti yhteisön toimintaan sisältyy toimia pelastuspalvelun alalla. Koska pelastuspalveluun sisältyvät myös toimet säteilyonnettomuuksissa, on ehdotuksen perustana oltava myös Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus.

Koska erityistä pelastuspalvelua koskevaa oikeusperustaa ei ole, perustuu tämä ehdotus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 308 artiklaan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 203 artiklaan. Molemmissa artikloissa määrätään samasta päätöksentekojärjestelmästä. Neuvosto antaa aiheelliset säännökset yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

- **Toissijaisuusperiaate**

Toissijaisuusperiaatetta noudatetaan siltä osin kuin ehdotus ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteita seuraavista syistä:

Mekanismi perustettiin, koska suurkatastrofit voivat ylittää yksittäisen jäsenvaltion toimintavalmiuden. Tällaisessa tilanteessa tarvitaan vastavuoroista pelastuspalveluapua kansallisen toimintavalmiuden täydentämiseksi.

Ehdotuksen tavoitteet saavutetaan paremmin yhteisön toimilla seuraavista syistä:

Yhteisön valmiutta tarjota tehokasta pelastuspalveluapua vakavissa hätätilanteissa on vahvistettava, koska se on poliittisesti tärkeää ja käytännössä välttämätöntä. Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat tunnustaneet vahvan EU-tason pelastuspalvelualan yhteistyön tarpeen. Ehdotuksen avulla jäsenvaltiot voivat edistää tehokkaammin yhteisön pelastuspalveluapua ja hyötyä koordinaation ja yhteistyön

paranemisesta vahvemman oikeudellisen kehyksen ansiosta. Samalla jäsenvaltiot saavat vahvistuksen siitä, että tarvittaessa ne saavat muilta jäsenvaltioilta tehokasta ja hyvin koordinoitua pelastuspalveluapua.

Ehdotuksen myötä jäsenvaltiot voivat myös hyötyä mittakaavaeduista joillakin alueilla, kuten logistiikassa ja kuljetuksissa, mikä mahdollistaa rajallisten resurssien paremman käytön.

Lyhyesti sanottuna ehdotuksessa esitetään yhteisön tason yhteistyön parantamista jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi ja täydentämiseksi sellaisissa vakavissa hätätilanteissa, jotka ylittävät kansallisen toimintavalmiuden.

Ehdotus noudattaa näin ollen toissijaisuusperiaatetta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Ehdotus rajoittuu siihen, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Siinä käsitellään sellaisia puutteita, jotka ovat tulleet esille aikaisempien avustustoimien aikana ja se perustuu Eurooppa-neuvoston ja Euroopan parlamentin antamiin valtuutuksiin.

Yhteisölle ja kansallisille viranomaisille aiheutuva hallinnollinen taakka on vähäinen, eikä sitä lisätä sen enempää kuin on tarpeen, jotta yhteisö voi varmistaa tehokkaat pelastuspalvelualan avustustoimet apua pyydettyä.

- **Säädöstyypin valinta**

Ehdotettu säädös: Neuvoston päätös.

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavista syistä:

Neuvoston päätös 2001/792/EY, Euratom voidaan laatia uudelleen ainoastaan neuvoston päätöksellä.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIETOJA

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotus yksinkertaistaa lainsäädäntöä.

Uudelleenlaatimistekniikan hyödyntäminen mahdollistaa sen, että yhteisö voi yhdistää samaan tekstiin sekä neuvoston päätökseen ehdotetut sisällön muutokset sekä muuttumattomina säilyvät säännökset. Lisäksi päätöksen alkuperäistä tekstiä on parannettu ja selvennetty paremman sääntelyn periaatteen mukaisesti. Tästä syystä säännöksiä on poistettu ja muutettu. Tämä ei kuitenkaan vaikuta päätöksen

asiasisältöön.

- **Olemassa olevan sääntelyn kumoaminen**

Ehdotuksen hyväksymisen seurauksena kumotaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

- **Tarkastelu-/tarkistus-/raukeamislauseke**

Ehdotus sisältää tarkastelulausekkeen.

- **Uudelleen laatiminen**

Ehdotuksessa on kyse uudelleenlaatimisesta.

- **Euroopan talousalue**

Ehdotus on Euroopan talousalueen kannalta merkityksellinen, minkä vuoksi ehdotus on ulotettava kattamaan myös Euroopan talousalue.

- **Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut**

Seuraavassa esitetään tärkeimmät ehdotukset tiivistetyssä muodossa.

1. Kuljetukset

a) Nykytilanne

Tällä hetkellä kukin jäsenvaltio vastaa pelastuspalveluapunsa kuljetuksista. Käytettävissä olevan kuljetuskapasiteetin puute on ollut suurin ongelma, joka on vaikuttanut Euroopan pelastuspalvelualan avustustoimien tehokkuuteen. Useat jäsenvaltiot ovat raportoineet äskettäisten avustustoimien yhteydessä, että ne voivat tarjota pyydettyä apua, mutta että ne eivät pysty järjestämään tarvittavaa kuljetusta.

Syitä on monia ja ne vaihtelevat. Kaikilla jäsenvaltioiden pelastuspalveluviranomaisilla ei ole omaa ilmakuljetuskapasiteettia, joka olisi niiden käytössä kaikkina aikoina. Joissakin tapauksissa ei ole vahvistettu menettelyjä, jotka mahdollistaisivat kansallisen sotilaallisen kuljetuskapasiteetin käytön pelastuspalvelualan avustustoimissa. Liikennelentokoneen käyttöönottoon liittyvä järjestelyt ovat usein monimutkaisia ja aikaa vieviä. Jäsenvaltiot voivat kilpailla samasta kuljetuskapasiteetista. Kuljetuskustannukset ovat lisäksi joissakin tapauksissa suhteettomia avun rahalliseen arvoon nähden.

Kuten vaikutustenarvioinnissa on selostettu, näiden ongelmien johdosta odotettu apu viivästyy, tai sitä ei voida toimittaa perille. Vaikka jäsenvaltiot päättäisivät vastata kuljetuskustannuksista, nämä kustannukset vaikuttavat usein kielteisesti avustustoimen laajuuteen tai keston. Tämä minimoi yhteisön pelastuspalveluavun positiivisen vaikutuksen.

b) Ehdotukset

Yhteisön pitäisi pyrkiä tiiviimpään yhteistyöhön tällä alalla. Yhteisön tuki - sekä taloudellinen että käytännöllinen - pelastuspalvelualan avustustoimiin liittyville

kuljetuksille lisää käytettävissä olevan avun määrää. Se edistää yhteistyötä ja mahdollistaa sen, että yhteinen solidaarisuus voidaan osoittaa näkyvämmiin apua tarvitseville maille. Jäsenvaltio saa myös varmuuden siitä, että se voi luottaa yhteisön pelastuspalvelualan apuun, vaikka muiden jäsenvaltioiden kuljetuskapasiteetti olisi käytetty loppuun, se olisi riittämätöntä tai sitä ei olisi käytettävissä. Vielä tärkeämpää on, että tällä tavoin yhteisö voi pelastaa enemmän ihmishenkiä ja varmistaa konkreettisen ja oikea-aikaisen avun tarjoamisen niille, jotka kärsivät katastrofien seurauksista.

Neuvoston päätökseen olisi näin ollen sisällytettävä mekanismin yhteydessä sovellettava pelastuspalveluavun kuljettamista koskeva uusi lähestymistapa. Yleiset periaatteet ovat seuraavat:

i) Kansallisen pelastuspalveluavun kuljettamisen järjestäminen on edelleen mekanismin välityksellä apua tarjoavan maan ensisijainen velvollisuus. Käsillä olevassa ehdotuksessa vahvistetaan tämä vastuu siten, että jäsenvaltioita vaaditaan toteuttamaan toimenpiteitä pelastuspalveluavun oikea-aikaisten kuljetusten varmistamiseksi.

ii) Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä jakamaan kuljetusressursinsa, jotta avun määrä voitaisiin maksimoida ja varmistaa sen nopea perille saaminen.

iii) Yhteisön rahoitusta⁷ olisi käytettävä turvaverkkona silloin, kun kansallista kuljetuskapasiteettia ei ole käytettävissä, se on riittämätöntä tai sen käyttö ei käytännössä onnistu. Rahoituksen avulla komissio voi mobilisoida täydentävää kuljetuskapasiteettia, jota tarvitaan varmistamaan nopeat avustustoimet vakavissa hätätilanteissa ja jota ei muuten olisi käytettävissä. Täydentävän kuljetuskapasiteetin mobilisointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan 13 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

2. Euroopan nopean toiminnan valmiuksien kehittäminen

a) Nykytilanne

Yhteisön pelastuspalvelualan avustustoimet toteutetaan jäsenvaltioiden vapaaehtoisesti käyttöön asettamisen yksikköjen, asiantuntijoiden ja tarvikkeiden avulla. Tästä syystä päätöksen 3 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät etukäteen yksiköt ja asiantuntijat, jotka voivat olla käytettävissä avustustoimiin yhteisön mekanismin välityksellä. Päätöksen 4 artiklan d kohdassa säädetään, että komissio perustaa koulutusohjelman, johon sisältyy kursseja, harjoituksia ja asiantuntijavaihtoa. Koulutuksen tarkoituksena on parantaa pelastuspalveluhenkilöstön toimintavalmiutta.

Nämä toimet, vaikka ne ovatkin arvokkaita, eivät ole riittäviä kehittämään Euroopan nopeaa toimintavalmiutta Eurooppa-neuvoston toiveiden mukaisesti. Tämä on vahvistettu myös valmiuksien arvioinnissa, jossa keskityttiin pelastuspalveluapuun, jota on käytettävissä EU:n alueella tapahtuvien vakavien terrori-iskujen aikana.

---

⁷ Katso myös KOM(2005) 113, 6.4.2005; KOM (2005) 137, 20.4.2005 ja KOM (2005) 153, 20.4.2005.

Arvioinnissa osoitetaan voimavaroissa olevat puutteet useilla alueilla, joilla todennäköisesti tarvittaisiin vastavuoroista apua⁸. Näitä puutteita on korjattava sen varmistamiseksi, että yhteisö voi yhdessä tarjota tarvittavaa apua.

Viimeaikaiset kokemukset ovat lisäksi osoittaneet, että vapaaehtoisella vastavuoroisella avulla on rajansa. Rajat tulevat vastaan erityisesti silloin, kuin samanlaisia tilanteita esiintyy useissa maissa samanaikaisesti (esimerkiksi samanaikaiset terrori-iskut eri puolilla EU:ta, metsäpalot tai tulvat). Tiivistetysti voidaan todeta, että jäsenvaltioiden apu ei ole riittävää nopeiden pelastuspalvelutoimien varmistamiseksi kaikissa hätätilanteissa.

b) Ehdotukset

Tässä ehdotuksessa esitellään neljä uudistusta, jotka ilmentävät EU:n tavoitetta kehittää jäsenvaltioiden pelastuspalveluyksiköihin perustuvaa EU:n nopeaa toimintavalmiutta.

Ensiksi siinä vahvistetaan järjestelyt, joista neuvosto jo sopi 18 päivänä toukokuuta 2004, kun se hyväksyi yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat sotilastietokannan saattamista mekanismin käyttöön. Näiden yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti ehdotuksessa kehoitetaan jäsenvaltioita liittämään avunpyyntöä koskevaan vastaukseensa tiedot sotilaallisten voimavarojen saatavuudesta.

Toiseksi siinä kehoitetaan Eurooppa-neuvoston pyynnön mukaisesti jäsenvaltioita kehittämään pelastuspalveluyksiköitä. Nämä yksiköt ovat jäsenvaltioiden pelastuspalveluresursseista koostuvia erityisiä ja ennalta määrättyjä avustusjärjestelyjä, joilla voidaan vastata tehokkaasti mekanismin välityksellä saatuihin avunpyyntöihin. Ne voivat koostua tarvikkeista, henkilöstöstä tai näiden yhdistelmästä. Niiden on oltava täysin yhteentoimivia, nopeasti käytettävissä olevia ja varustettuja hoitamaan joko tukitoimintoja tai vastaamaan ensisijaisiin tarpeisiin hätätilanteissa. Näitä yksiköitä kehitettäessä olisi tutkittava synergiamahdollisuuksia muun vakavissa hätätilanteissa hyödynnettävän asiantuntemuksen kanssa. Tärkeää on, että jäsenvaltio voi kehittää yksiköitä yksin tai yhteistyössä eri jäsenvaltioiden kanssa. Viimeksi mainittu lisäisi yhteistyömahdollisuuksia erityisesti pienemmissä maissa ja antaisi kaikille jäsenvaltioille mahdollisuuden osallistua yksin tai yhdessä yhteisön pelastuspalvelualan avustustoimiin. Kun yksikköjä koskevat tiedot on saatu käytettävissä olevaa apua koskevaan tietokantaan, seuranta- ja tiedotuskeskus voi avunpyynnön saatuaan yksilöidä nopeasti ne yksiköt, joita tarvitaan kipeimmin ja pyrkiä mobilisoimaan ne välittömästi asianomaisten jäsenvaltioiden kautta.

Kolmanneksi valmiuksien arviointi osoitti, että logistiikan alueella tarvitaan lisätoimia. Yhteisön olisi hyödynnettävä mittakaavaetuja tällä alueella ja varmistettava, että keskeisiä tukitoimintoja (kuten viestintä, kevyet ajoneuvot paikan päällä, tarvikkeet, teknisten työpajojen laitteistot) varten perustetaan erikoisyksiköitä, jotka tarjoavat tukitoimintoja kaikkien jäsenvaltioiden pelastusyksiköille. Näin pelastusyksiköt voivat keskittyä keskeisiin tehtäviinsä ja edistää siten Euroopan pelastuspalvelualan toimien tehokkuutta ja vaikutusten maksimointia. Tukiyksiköt koostuvat jäsenvaltioiden resursseista, jotka asianomaiset jäsenvaltiot toimittavat paikan päälle komissiota

---

⁸ SEK(2005) 1406 lopullinen, 8.11.2005, 5 jakso.

⁹ Yhteisön pelastuspalvelualan avustustoimien ja humanitaaristen avustustoimien eroja on käsitelty komission tiedonannossa KOM(2005) 137, 20.4.2005, jakso 1.4.

kuultuaan.

Lopuksi voidaan todeta, että yhteisön pelastuspalvelualan avustustoimien olisi edelleen perustuttava jäsenvaltioiden vapaaehtoiisiin suorituksiin. Käsillä olevassa ehdotuksessa säädetään kuitenkin uudesta toimintapoliittisesta kehyksestä jonka mukaisesti yhteisö voi kustannustehokkaasti täydentää jäsenvaltioiden toimia lisätuella. Tällä tuella on tarkoitus tarjota apua, jota ei voida saada mekanismiin osallistuvista maista. Se voisi koostua erityisvälineiden (kuten lääkintälentokoneet, erittäin tehokkaat tulvapumput tai metsäpaloissa käytettävät sammutuslentokoneet jne.) tilapäisestä vuokraamisesta.

Viimeksi mainittu ehdotus edellyttää tiukkojen perusteiden tai kynnysehtojen laatimista. Ne vahvistettaisiin 13 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tarkoituksena ei ole korvata kansallisia valmiustoimia tai tarjota yhteisön rahoitusta pelastuspalvelutoimissa tarvittavien välineiden hankkimiseksi jäsenvaltioissa. Sen tarkoituksena on yksinkertaisesti sellaisen turvaverkon tarjoaminen, johon voidaan turvautua poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenvaltioiden tarjoaman avun täydentämiseksi. Jos jäsenvaltioiden apu on riittämätöntä, sitä ei ole käytettävissä tai se on tehotonta, komissio voi vastata erityisiin humanitaarisiin tarpeisiin tai auttaa välttämään pysyvien ympäristöhaittojen syntymistä.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on parantaa Euroopan kansalaisten kollektiivista turvallisuutta uuden turvaverkon avulla, joten ehdotus on tarpeellinen ja toissijaisuusperiaatteen mukainen. Se on välttämätön, jotta yhteisö voisi kaikkina aikoina vastata jonkun sen jäsenvaltion avunpyyntöön, vaikka pyydettyä apua ei olisi saatavilla missään muussa jäsenvaltiossa tai jos muiden jäsenvaltioiden apu olisi riittämätöntä. Se tarjoaa lisäsuojaa ja -turvaa, jota erikseen toimivat jäsenvaltiot eivät voi tarjota.

3. Varhaisvaroitusjärjestelmä

Yhteisön kyky toimia nopeasti luonnonkatastrofeissa riippuu varhaisvaroitusjärjestelmistä, joiden avulla jäsenvaltiot ja seuranta- ja tiedotuskeskus voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet mahdollisimman pienellä viiveellä. Näissä järjestelmissä olisi otettava huomioon nykyiset tietolähteet, kuten GDACS (Global Disaster Alert and Coordination System) ja Yhdistyneiden Kansakuntien suuronnettomuuksien arviointi- ja yhteistoimintajärjestelmä UNDAC. Yhteisö edistää näiden järjestelmien kehittämistä. Tässä pyritään auttamaan jäsenvaltioita minimoimaan avustustoimien odotusaika luonnonkatastrofeissa ja edistämään EU:n kollektiivista toimintavalmiutta. Neuvosto on ilmaissut selkeästi, että toimia tällä alalla olisi jatkettava. Neuvoston päätöksessä on säädettävä asianmukaisesta oikeusperustasta tämän työn jatkamiseksi mekanismin puitteissa.

Varhaisvaroitusjärjestelmää koskevien ehdotettujen toimien pääasiallisena tavoitteena on suojella Euroopan kansalaisia vakavien luonnonkatastrofien vaikutuksilta. Esimerkkejä asiaankuuluvista toimista tällä alalla ovat: nykyisten varhaisvaroitusjärjestelmien arviointi ja tarvittaessa parantaminen, havainnointijärjestelmien linkittäminen paremmin varoitusjärjestelmiin, eri järjestelmien välisten synergiaetujen selvittäminen ja näiden järjestelmien linkittäminen, jotta ne olisivat helposti päätöksentekijöiden käytettävissä.

4. Kolmansissa maissa tapahtuvien avustustoimien koordinointi

a) Nykytilanne

Yhteisön ulkopuolella tapahtuvat avustustoimet voidaan joko toteuttaa itsenäisesti tai osana jonkun kansainvälisen järjestön johtamaa operaatiota.

Joissakin katastrofitilanteissa pelastuspalvelualan avustustoimilla tarjotaan humanitaarista apua ja edistetään laajempia humanitaarisia pyrkimyksiä. Sekä pelastuspalvelualan avustustoimilla että humanitaarisella avulla vastataan vakavien katastrofien aiheuttamiin välittömiin tarpeisiin. Pelastuspalvelualan avustustoimet ovat usein luonteeltaan lyhytaikaisia, mutta humanitääriset toimet jatkuvat yleensä hätätilanteen akuutin vaiheen jälkeen⁹. Komissiossa on tehty järjestelyjä tiiviin yhteistyön varmistamiseksi mekanismin ja ECHO:n välillä ja kokonaisvaltaisten välittömien avustustoimien mahdollistamiseksi katastrofeissa. Komission toimintaohjeissa vahvistetaan edelleen EY:n humanitaarisen avun ja pelastuspalvelun yhteisvaikutusta hyödyntäen niiden erilaisia rooleja ja vahvuuksia. Tämän pitäisi myös mahdollistaa se, että yhteisön ja jäsenvaltioiden humanitaarisesta avusta voidaan tiedottaa tarkemmin.

Erityisesti on pyritty myös varmistamaan asianmukainen koordinaatio YK:n kanssa. Komissio ja YK:n humanitaarisen avun koordinaatioyksikkö OCHA allekirjoittivat lokakuussa 2004 sopimuksen, jossa vahvistettiin tulevaan yhteistyöhön ja koordinaatioon sekä päällekkäisten toimien välttämiseen sovellettavat peruseriaatteen. Komissio jatkaa koordinoitua YK:n ja muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa käytettävissä olevien resurssien käytön maksimoimiseksi.

b) Ehdotukset

Yhteisön tason koordinaation parantaminen on edellytys sille, että voidaan tukea yleisiä koordinoitavia toimia ja varmistaa Euroopan kokonaisvaltainen osallistuminen maailmanlaajuiseen avustustoimintaan. Neuvoston päätöksen 6 artiklassa olisi näin ollen selvennettävä Euroopan unionin puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion, paikalla olevan avustustoimia koordinoivan yksikön ja komission tehtäviä ja vastuuta (ne ovat kehittyneet käytännön toimien yhteydessä).

Puheenjohtajamaa koordinoi poliittista kantaa läheisessä yhteistyössä komission kanssa. Tärkeintä on kuitenkin, että se on yhteistyössä katastrofista kärsivän maan kanssa, erityisesti vakavan hätätilanteen alkuvaiheessa, yhteisön avustustoimien toimittamiseksi paikan päälle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ehdotus mahdollistaa myös sen, että puheenjohtajamaa pyytää jotain toista jäsenvaltiota ottamaan vastuun poliittisesta koordinaatiosta joko kokonaan tai osittain. Tämä voi osoittautua hyödylliseksi esimerkiksi hätätilanteissa, jotka käynnistyvät yhden maan puheenjohtajuuden aikana ja ulottuvat myös seuraavan maan puheenjohtajakaudelle, tai jos samaan aikaan sattuu useita hätätilanteita tai jos puheenjohtajamaalla ei ole kahdenvälisiä suhteita katastrofista kärsivän maan kanssa. Vastaavasti puheenjohtajamaan olisi näissä olosuhteissa voitava pyytää apua komissiolta.

Komissio koordinoi operatiivisen tason pelastuspalvelutoimia seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta ja läheisessä yhteistyössä apua tarjoavien jäsenvaltioiden, katastrofista kärsivän maan sekä lisäksi YK:n kanssa, jos se osallistuu toimiin. Kun

apua koskeva pyyntö on toimitettu mekanismin välityksellä, olisi kaikkien pelastuspalveluapua tarjoavien jäsenvaltioiden otettava yhteyttä seuranta- ja tiedotuskeskukseen, jotta komissio voisi varmistaa kattavat ja johdonmukaiset Euroopan pelastuspalvelutoimet maailmanlaajuisissa avustusoperaatioissa. Tarvittaessa komissio päättää puheenjohtajamaata kuultuaan mobilisoida ja lähettää paikan päälle jäsenvaltioiden asiantuntijoista koostuvan arviointi- ja/tai koordinointiyksikön. Arviointi- ja/tai koordinointiyksikölle olisi annettava selkeä toimeksianto ja virallinen valtuutus koordinoida yhteisön mekanismin puitteissa toimivien pelastuspalveluyksiköiden toimia. Yksikölle olisi annettava logistinen perustuki, erityisesti viestintävälineet, jotta se pystyisi koordinoimaan Euroopan pelastuspalveluapua tehokkaasti.

⊗ Ehdotus ⊗

NEUVOSTON PÄÄTÖS

~~tehty 23 päivänä lokakuuta 2001~~

yhteisön ~~mekanismiin~~ ⊗ pelastuspalvelumekanismiin ⊗ perustamisesta ~~tiivimmän~~
yhteistyön edistämiseksi pelastuspalvelualan avustustoimissa

~~(2001/792/EY, Euratom)~~

⊗(laadittu uudelleen)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) ⊗

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, JOKA

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

~~sekä~~ ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹⁰,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹¹,

ottaa huomioon ⊗ Euroopan ⊗ talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹²,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon¹³,

sekä katsoo seuraavaa:

¹⁰ EUVL [...], [...], s. [...].

¹¹ EUVL [...], [...], s. [...].

¹² EUVL [...], [...], s. [...].

¹³ EUVL [...], [...], s. [...].

↓ uusi

- (1) Yhteisön mekanismin perustamisesta tiiviimmän yhteistyön edistämiseksi pelastuspalvelualan avustustoimissa 23 päivänä lokakuuta 2001 annettuun neuvoston päätökseen 2001/792/EY on tehtävä useita sisällöllisiä muutoksia¹⁴. Selkeyden vuoksi kyseinen päätös olisi laadittava uudelleen.
- (2) Viime vuosina on tapahtunut aiempaa huomattavasti enemmän sekä luonnonkatastrofeja että ihmisten toiminnasta johtuvia suuronnettomuuksia ja ne ovat olleet aiempaa vakavampia, mistä on aiheutunut ihmishenkien menetyksiä, taloudellisen ja yhteiskunnallisen infrastruktuurin tuhoutumista sekä vahinkoja ympäristölle.

↓ 2001/792, johdanto-osan 1 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (3) ~~Vaikka Jäsenvaltioiden keskinäisen avunannon parantamisesta luonnonkatastrofin tai teknologisen suuronnettomuuden tapahtuessa 8 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston päätöslauselman¹⁵ täytäntöönpanemiseksi toteutetut yhteisön toimet ovat edistäneet ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojelua, nyt on tarpeen varmistaa entistäkin parempi suojelu sekä Euroopan unionin alueella että sen ulkopuolella tapahtuvien luonnonkatastrofien, teknologian aiheuttamien suuronnettomuuksien, säteilyonnettomuuksien ja ympäristökatastrofien yhteydessä, onnettomuuksista aiheutuva meren pilaantuminen mukaan luettuna, sekä lujittaa päätöslauselman säännöksiä.~~ ⇒ Teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista tehty Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimus, joka hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 98/685/EY¹⁶, on auttanut parantamaan teollisuusonnettomuuksien ennaltaehkäisemistä ja hallintaa. ⇐

↓ 2001/792, johdanto-osan 2 kappale (mukautettu)

- (2) ~~Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimus teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista tuli voimaan 19 päivänä huhtikuuta 2000, ja se sisältää säännöksiä muun muassa ennaltaehkäisystä, hätävalmiudesta, julkisesta tiedotuksesta ja osallistumisesta, teollisuusonnettomuuksien ilmoitusjärjestelmästä, pelastustoimista ja keskinäisestä avunannosta. Yhteisö hyväksyi yleissopimuksen neuvoston päätöksellä 98/685/EY¹⁷.~~

¹⁴ EYVL L 297, 15.11.2001, s. 7.

¹⁵ EYVL C 198, 27.7.1991, s. 1.

¹⁶ EYVL L 326, 3.12.1998, s. 1.

¹⁷ EYVL L 326, 3.12.1998, s. 1.

↓ uusi

- (4) Päätöksellä 2001/792/EY, Euratom, perustettiin yhteisön mekanismi tiiviimmän yhteistyön edistämiseksi pelastuspalvelualan avustustoimissa (jäljempänä "mekanismi"). Mekanismissa otetaan huomioon myös yhteisön eristyneiden ja syrjäisempien alueiden, saarien sekä joidenkin muiden alueiden erityiset tarpeet. Viime vuosina yhä useammat maat ovat pyytäneet mekanismin kautta pelastuspalveluun liittyvää apua. Mekanismia olisi vahvistettava, jotta se antaisi aiempaa tehokkaamman ja näkyvämmän osoituksen Euroopan unionin solidaarisuudesta ja mahdollistaisi nopean toiminnan valmiuksien kehittymisen, mikä on myös 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 2005 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston sekä Euroopan parlamentin 13 päivänä tammikuuta 2005 tsunamikatastrofista antamassaan päätöslauselmassa ilmaisemien toiveiden mukaista.

↓ 2001/792, johdanto-osan
3 kappale (mukautettu)

- ~~(3) Mekanismi, jolla edistetään tiiviimpää yhteistyötä pelastuspalvelun avustustoimissa, voisi täydentää nykyistä yhteisön pelastuspalvelun alan toimintaohjelmaa siten¹⁸, että sen avulla voidaan tarjota tukea vakavissa hätätilanteissa, jotka saattavat edellyttää kiireellisiä toimia. Se helpottaisi pelastusyksiköiden, asiantuntijoiden ja muiden tarvittavien voimavarojen mobilisointia seuranta- ja tiedotuskeskuksesta ja yhteisestä hätäviestintä- ja tietojärjestelmästä koostuvan yhteisön vahvistetun pelastuspalvelurakenteen kautta. Se tarjoaisi myös mahdollisuuden kerätä hätätilannetta koskevia validoituja tietoja niiden levittämiseksi jäsenvaltioille ja niiden kokemusten jakamiseksi, joita pelastuspalvelutoimista on saatu.~~

↓ 2001/792, johdanto-osan 4
kappale (mukautettu)

- (5) ~~Tällaisessa~~ Kyseisessä mekanismissa otettaisiin asianmukaisesti huomioon asiaa koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö ja kansainväliset sitoumukset. Tällä päätöksellä ei tästä syystä saisi vaikuttaa jäsenvaltioille sellaisten kahden- tai monenvälisten sopimusten nojalla kuuluviin keskinäisiin oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka liittyvät tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluviin asioihin.

↓ uusi

- (6) Mekanismilla olisi helpotettava pelastuspalvelutoimia kaikentyyppisissä vakavissa hätätilanteissa, mukaan luettuina luonnonkatastrofit ja ihmisten toiminnasta johtuvat suuronnettomuudet, teknologian aiheuttamat suuronnettomuudet,

¹⁸ ~~Yhteisön pelastuspalvelun alan toimintaohjelman perustamisesta 9. joulukuuta 1999 tehty neuvoston päätös 1999/847/EY (EYVL L 327, 21.12.1999, s. 53).~~

säteilyonnettomuudet, ympäristökatastrofit, terroriteot sekä onnettomuuksista aiheutuva meren pilaantuminen, josta säädetään yhteisön yhteistyöjärjestelyistä onnettomuuksista tai tahallisista päästöistä aiheutuvan meren pilaantumisen alalla 20 päivänä joulukuuta 2000 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 2850/2000/EY¹⁹. Kaikissa näissä hätätilanteissa voidaan pyytää pelastuspalvelutoimiin apua, jolla täydennetään hätätilanteesta kärsivän maan toimintavalmiuksia.

↓ 2001/792, johdanto-osan 5
kappale
⇒ uusi

- (7) Ennaltaehkäisyllä on huomattava merkitys suojautumisessa luonnon- ja ympäristökatastrofeja ja teknologian aiheuttamia suuronnettomuuksia vastaan ja sen suhteen olisi harkittava jatkotoimia. ⇒ Yhteisön tulisi avustaa jäsenvaltioita edistämällä osaltaan varhaisvaroitusjärjestelmien kehittymistä, jotta toimet voitaisiin käynnistää mahdollisimman pienellä viiveellä. Näissä järjestelmissä olisi otettava huomioon olemassa olevat tietolähteet. ⇐

↓ 2001/792, johdanto-osan 7
kappale
⇒ uusi

- (8) Jäsenvaltioiden ja yhteisön tasolla on ryhdyttävä valmistelutoimiin, jotta pelastusyksiköt voidaan hätätilanteissa nopeasti lähettää ja koordinoida riittävän joustavasti ja jotta koulutusohjelman avulla varmistetaan arviointi- ja/tai koordinoitiryhmien, pelastusyksiköiden ja muiden tarvittavien voimavarojen tehokas toimintakyky ja niiden keskinäinen täydentävyys. Muita valmistelutoimia ovat esimerkiksi tarvittavia lääkintäresursseja koskevien tietojen yhteenkokoaminen ja kannustaminen uuden tekniikan käyttöön. ⇒ Nopean pelastuspalvelutoiminnan valmiuksien edistämiseksi olisi harkittava sitä, että kehitetään lisää yhden tai usean jäsenvaltion voimavaroista koostuvia pelastuspalveluyksiköitä. ⇐

↓ 2001/792, johdanto-osan 6
kappale

- (9) Jos yhteisön alueella syntyy vakava hätätilanne tai on olemassa välitön uhka tällaisesta tilanteesta, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa rajojen yli ulottuvia vaikutuksia tai joka voi johtaa yhden tai useamman jäsenvaltion esittämään avunpyyntöön, asiasta olisi asianmukaisesti ilmoitettava yhteisen vakiintuneen ja luotettavan hätäviestintä- ja tietojärjestelmän kautta.

¹⁹ EYVL L 332, 28.12.2000, s. 1.

↓ 2001/792, johdanto-osan 8 kappale (mukautettu)

~~(8) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti yhteisön mekanismi tarjoaisi lisäarvoa tukemalla ja täydentämällä kansallisia politiikkoja pelastuspalveluun liittyvän vastavuoroisen avunannon alalla. Jos apua pyytävän jäsenvaltion valmiudet käytettävissä olevien resurssien osalta eivät riitä vakavan hätätilan edellyttämiin pelastustoimiin, kyseinen valtio voisi täydentää valmiuksiaan pyytämällä apua yhteisön mekanismeilta.~~

↓ 2001/792, johdanto-osan 9 kappale
⇒ uusi

(10) Mekanismin avulla pitäisi olla mahdollista käynnistää avustustoimia ja helpottaa niiden koordinoitua, jotta voitaisiin parantaa ensisijaisesti ihmisten turvallisuutta mutta myös ympäristön ja omaisuuden, mukaan lukien kulttuuriperintö, suojelua ja näin vähentää ihmishenkien menetyksiä, vammoja, aineellisia vahinkoja sekä taloudellisia ja ympäristövahinkoja, mikä puolestaan tekee sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja yhteisvastuullisuuden tavoitteiden saavuttamisen entistä konkreettisemmäksi. ⇒ Pelastuspalvelutoimien vahvistetun yhteistyön olisi perustuttava yhteisön pelastuspalvelurakenteeseen, joka koostuu komission seuranta- ja tiedotuskeskuksesta sekä jäsenvaltioiden operatiivisista yhteyspisteistä. Sen tulisi mahdollistaa tarkennettujen hätätilannetietojen kerääminen, tietojen jakaminen jäsenvaltioille ja pelastuspalvelutoimista saatujen kokemusten vaihtaminen. ⇐

⇓ uusi

(11) Jäsenvaltioiden yhteyspisteiden tulisi olla sellaisessa asemassa, että ne voivat tarjota tietoa hätätilanteesta kärsivän maan pyytämän pelastuspalveluavun saatavuudesta, mukaan luettuna tiedot sotilaallisten voimavarojen saatavuudesta.

(12) Riittävän kuljetuskaluston saatavuutta on parannettava, jotta voidaan tukea nopeiden toimintavalmiuksien kehittymistä yhteisön tasolla. Yhteisön olisi tuettava ja täydennettävä jäsenvaltioiden toimia helpottamalla jäsenvaltioiden kuljetuskaluston yhdistämistä sekä hankkimalla tarvittaessa käyttöön lisäkalustoa.

(13) Hätätila-alueella toimivien jäsenvaltioiden pelastusyksiköiden logistiset tarpeet voidaan täyttää tehokkaammin ja paremmalla kustannushyötysuhteella järjestämällä tarvittavat tukiyksiköt yhteisön tasolla. Yhteisön olisi varmistettava, että tällaiset yksiköt voidaan ottaa käyttöön nopeasti mekanismin puitteissa toteutettavien pelastuspalvelutoimien vaikuttavuuden parantamiseksi.

(14) Mahdollisuutta järjestää yhteisön tasolla lisäapua, jolla täydennetään jäsenvaltioiden pelastuspalvelutoimia, tarvitaan turvaverkkona, erityisesti tapauksissa, jossa samanlaiset uhkat vaikuttavat useaan jäsenvaltioon.

↓ 2001/792, johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

- (10) ~~Yhteisön eristyneillä ja syrjäisimmillä alueilla sekä eräillä muilla alueilla on usein niiden maantieteellisestä sijainnista, maastosta sekä sosiaalisista ja taloudellisista olosuhteista johtuvia erityispiirteitä ja tarpeita. Näillä piirteillä on haitallinen vaikutus, sillä ne vaikeuttavat avustus- ja pelastusresurssien käyttöä sekä avun ja avustustoimintaan käytettävien välineiden perille toimittamista ja luovat näin erityisiä avustustarpeita hätätilanteen vaaran ollessa vakava. Tällaisella yhteisön mekanismilla mahdollistettaisiin myös se, että nämä tilanteet ja tarpeet voitaisiin ottaa paremmin huomioon.~~

↓ 2001/792, johdanto-osan 11 ja 13 kappaleet (mukautettu)

⇒ uusi

- (15) ~~Mekanismeja voitaisiin käyttää edistämään ja tukemaan~~ ☒ Mekanismeilla olisi edistettävä ja tuettava ☒ yhteisön ja jäsenvaltioiden omien toimivaltuuksiensa nojalla yhteisön alueen ulkopuolella toteuttamia pelastuspalvelun avustustoimia. Avustustoimet ~~suoritettaisiin~~ ☒ yhteisön alueen ulkopuolella voitaisiin suorittaa ☒ joko itsenäisesti tai osallistumalla jonkin kansainvälisen järjestön johtamaan operaatioon, minkä vuoksi yhteisön olisi kehitettävä suhteitaan asiaankuuluvien ~~maailmanlaajuisien ja alueellisten~~ kansainvälisten järjestöjen kanssa. ⇒ Jos Yhdistyneet kansakunnat on mukana operaatiossa, sillä on yleinen koordinaatirooli kolmansissa maissa toteutettavissa hätäaputoimissa. Mekanismin puitteissa tarjottavaa pelastuspalveluapua olisi koordinoitava Yhdistyneiden kansakuntien ja muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa, jotta voidaan maksimoida käytettävissä olevien resurssien käyttö ja välttää työn tarpeetonta päällekkäisyyttä. Pelastuspalvelutoimien parempi koordinointi mekanismin avulla on edellytys sille, että voidaan tukea yleistä koordinointia ja varmistaa Euroopan unionin kattava panos hätäaputoimien kokonaisuuteen. Vakavissa hätätilanteissa, joissa apua annetaan sekä mekanismin kautta että humanitaarisesta avusta 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96²⁰ perusteella, komission olisi varmistettava yhteisön kaikkien toimien tehokkuus, johdonmukaisuus ja täydentävyys. ⇐

↓ 2001/792, johdanto-osan 12 kappale (mukautettu)

⇒ uusi

- (17) ~~Tällaista~~ Yhteisön mekanismeja voitaisiin ~~myöhemmin määriteltävin edellytyksin~~ myös käyttää edistämään ja tukemaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastossa ~~tarkoitettua~~ kriisinhallintaa ☒ yhteisön pelastuspalvelumekanismin käytöstä

²⁰ EYVL L 163, 2.7. 1996, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastossa tarkoitettussa kriisinhallinnassa 29 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston ja komission yhteisen julistuksen mukaisesti ⇒ sekä helpottamaan ja tukemaan konsuliyhteistyötä hätätilanteissa kolmansissa maissa ⇐.

↓ 2001/792, johdanto-osan 14 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

(14) ~~Ehdokasvaltiot voisivat osallistua mekanismin.~~ Ehdokasvaltioiden osallistumisen ⇒ ja yhteistyön muiden kolmansien maiden kanssa ⇐ olisi oltava mahdollista ⇒, koska tämä lisää mekanismin tehokkuutta ja tuloksellisuutta ⇐.

↓ 2001/792, johdanto-osan 15 kappale (mukautettu)

~~(15) On tarpeen lisätä avoimuutta sekä koota yhteen ja lujittaa nykyisiä erilaisia pelastuspalveluun liittyviä toimia perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.~~

↓ 2001/792, johdanto-osan 16 kappale

(18) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet olisi hyväksyttävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY²¹ mukaisesti.

↓ 2001/792, johdanto-osan 17 kappale

~~(17) Käyttämällä tätä mekanismia varten samaa komiteaa kuin nykyistä yhteisön pelastuspalvelualan toimintaohjelmaa varten varmistetaan, että mekanismin täytäntöönpanotoimet ovat yhdenmukaisia ja toisiaan täydentäviä.~~

↓ uusi

(19) Mekanismin tavoitteita, mukaan luettuina mekanismin toiminnasta saatavat hyödyt ihmishenkien menetysten ja vahinkojen vähentymisen osalta, ei voida riittävästi saavuttaa jäsenvaltioiden toimin ja ne voidaan sen vuoksi ehdotettujen toimien laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla. Jos vakavasta

²¹ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

hätätilanteesta kärsivän jäsenvaltion toimintavalmiudet eivät ole riittävät, kyseisen jäsenvaltion olisi voitava pyytää yhteisön mekanismia täydentämään sen omia pelastuspalveluresursseja. Yhteisö voi tämän vuoksi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

↓ 2001/792, johdanto-osan 18 kappale

- (20) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksessa ei anneta muita valtuuksia tämän päätöksen tekemiselle kuin EY:n perustamissopimuksen 308 artikla ja Euratomin perustamissopimuksen 203 artikla,

↓ 2001/792

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

↓ 2001/792 (mukautettu)
⇒ uusi

☒ Luku I

Aihe ja soveltamisala ☒

1 artikla

☒ Tällä päätöksellä perustetaan yhteisön mekanismi, jäljempänä 'mekanismi', jonka tarkoituksena on edistää Euroopan yhteisön ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ~~sellaisissa pelastuspalvelun avustustoimissa, jotka~~ vakavissa hätätilanteissa tai sellaisen tilanteen uhatessa ~~saattavat edellyttää kiireellisiä toimia.~~

~~2. Mekanismin tarkoituksena on auttaa varmistamaan ensisijaisesti ihmisten mutta myös ympäristön ja omaisuuden, kulttuuriperintö mukaan luettuna, parempi suojele~~
☒ Mekanismin avulla varmistetun suojelun on katettava ensisijaisesti ihmisten mutta myös ympäristön ja omaisuuden, kulttuuriperintö mukaan luettuna, suojele ☒ ~~vakavissa hätätilanteissa, kuten~~ sekä ⇒ yhteisön alueella että sen ulkopuolella tapahtuvien luonnonkatastrofien sekä ihmisten toiminnasta aiheutuvien hätätilanteiden, terroritekojen, ☒ teknologian aiheuttamien onnettomuuksien tai säteilyonnettomuuksien sekä ympäristökatastrofien yhteydessä, ☒ onnettomuuksista aiheutuva meren pilaantuminen mukaan luettuna, (jäljempänä 'vakavat hätätilanteet') ottaen huomion myös yhteisön eristyneiden ja syrjäisempien alueiden sekä saarien erityiset tarpeet ☒ ~~onnettomuuksista aiheutuva meren pilaantuminen mukaan luettuna siten kuin yhteisön yhteistyöjärjestelyistä onnettomuuksista tai tahallisista päästöistä aiheutuvan meren pilaantumisen alalla 20 päivänä~~

joulukuuta 2000 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 2850/2000/EY säädetään²².

Mekanismi ei vaikuta saa vaikuttaa voimassa olevan asiaa koskevan Euroopan yhteisön tai Euroopan atomienergiayhteisön asiaa koskevan lainsäädännön tai voimassa olevien kansainvälisten sopimusten mukaisiin velvoitteisiin.

~~Mekanismiin yleisenä tarkoituksena on pyydetyn avun antaminen tällaisissa hätätilanteissa sekä jäsenvaltioiden ja yhteisön tarjoaman avustustoiminnan koordinoimisen tehostaminen ottaen huomioon yhteisön eristyneiden ja syrjäisimpien alueiden sekä saarien erityiset tarpeet.~~

2 artikla

~~3~~ Mekanismin sisältyvät ~~muun muassa~~ ainakin seuraavat tekijät ja toimet:

↓ 2001/792

⇒ uusi

(1) hätätilanteissa toteutettavia avustustoimia varten jäsenvaltioissa käytettävissä olevien pelastusyksiköiden ja muunlaisen tukitoiminnan ⇒ , mukaan luettuina sotilaalliset voimavarat ja valmiudet, joita voidaan käyttää pelastuspalvelun tukena, ⇐ kartoitus;

↓ 2001/792 (mukautettu)

(2) pelastusyksiköille ja muulle tukitoiminnalle ja asiantuntijoille sekä ~~arviointi- ja/tai koordinointiryhmille~~ arvioinnista ja koordinoinnista vastaaville ryhmille tarkoitetun koulutusohjelman perustaminen ja toteuttaminen;

↓ 2001/792

(3) avustustoimien pääasiallisia näkökohtia käsittelevät työkokoukset, seminaarit ja pilottihankkeet;

↓ 2001/792 (mukautettu)

(4) ~~arviointi- ja/tai koordinointiryhmien~~ arvioinnista ja koordinoinnista vastaavien ryhmien perustaminen ja tarvittaessa paikalle lähettäminen;

(5) vuorokauden ympäri käytettävissä olevan, välittömästi toimintavalmiin ja jäsenvaltioita ja komissiota mekanismin puitteissa palvelevan seuranta- ja tiedotuskeskuksen (MIC) perustaminen ja hallinnointi;

²² EYVL L 332, 28.12.2000, s. 1.

- (6) seuranta- ja tiedotuskeskuksen ja jäsenvaltioiden operatiivisten yhteyspisteiden välisen yhteydenpidon ja tietojenvaihdon mahdollistavan yhteisen hätäviestintä- ja tietojärjestelmän (CECIS) perustaminen ja hallinnointi;

↓ uusi

- (7) varhaisvaroitusjärjestelmien kehittäminen, ottaen huomioon olemassa olevat tietolähteet, jotta voidaan mahdollistaa jäsenvaltioiden sekä seuranta- ja tiedotuskeskuksen nopea toiminta;

- (8) kuljetus-, logistiikka- ja muiden tukijärjestelyjen luominen yhteisön tasolla;

↓ 2001/792 (mukautettu)

- (9) ~~muu tukitoiminta~~, muut täydentävät mekanisme varten tarvittavat toimet , jotka ovat kuten toimenpiteet, joilla helpotetaan voimavarojen kuljetusta avustustoimia varten.

~~2 artikla~~

~~1. Kun yhteisön alueella syntyy tai uhkaa syntyä vakava hätätilanne, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa rajojen yli ulottuvia vaikutuksia tai joka voi johtaa yhden tai useamman jäsenvaltion esittämään avunpyyntöön, sen jäsenvaltion, jossa hätätilanne on syntynyt, on välittömästi ilmoitettava asiasta:~~

- a) ~~niille jäsenvaltioille, joihin hätätilanteen vaikutukset voivat ulottua, ellei ilmoitusvelvollisuudesta ole muuta määrätty Euroopan yhteisön tai Euroopan atomienergiayhteisön asiaa koskevan lainsäädännön tai voimassa olevien kansainvälisten sopimusten nojalla, ja~~
- b) ~~komissiolle, kun seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta välitettävä mahdollinen avunpyyntö on ennakoitavissa, jotta komissio voi tarpeen vaatiessa ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille ja käynnistää toimivaltaisten yksikköjensä toiminnan.~~

~~2. Tällainen ilmoitus on tarvittaessa tehtävä viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä.~~

Luku II Valmiudet

3 artikla

~~Varmistaakseen tehokkaan toimintakykynsä vakavissa hätätilanteissa jäsenvaltioiden on:~~

- ~~(a) 1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaisista yksiköistään ja erityisesti pelastustoimen tai muista pelastustoimeen osallistuvista organisaatioistaan ne~~

pelastusyksiköt, jotka voivat olla käytettävissä ~~tällaisiin~~ toimiin tai jotka voidaan koota ~~toimintaa varten lähetettäväksi~~ erittäin lyhyellä varoitusajalla ☒ ja lähettää ☒ yleensä 12 tunnin kuluessa avunpyynnön esittämisestä. ☒ Niiden on otettava ☒ ~~ottaen~~ huomioon, että yksikön kokoonpanon olisi voitava vaihdella erittäin vakavan hätätilanteen luonteen ja siinä ilmenevien erityistarpeiden mukaan.

~~(b)2.~~ ☒ Jäsenvaltioiden on ☒ valittava asiantuntijat, jotka voidaan lähettää hätätilanteessa paikalle ~~arviointi- ja/tai koordinointiryhmän~~ ☒ toiminnan arvioinnista ja koordinoinnista vastaavassa ryhmässä ☒.

↓ uusi

3. Jäsenvaltiot pyrkivät kehittämään yhden tai usean jäsenvaltion resursseista koostuvia ja toimintavalmiuteen nopeasti saatavia pelastuspalveluyksiköitä, jotka suorittavat tukitoimenpiteitä tai palvelevat ensisijaisia tarpeita.

↓ 2001/792 (mukautettu)

⇒ uusi

☒ 4. Jäsenvaltioiden on tarkasteltava mahdollisuuksia tarjota tarvittaessa myös muunlaista apua, jota mahdollisesti on saatavilla toimivaltaisista yksiköistä, kuten erikoishenkilöstöä ja laitteita, joita tarvitaan jossain erityisessä hätätilanteessa, sekä tiedusteltava valtioista riippumattomilta järjestöiltä ja muilta asiaankuuluvilta organisaatioilta voimavaroja, jotka ne voisivat toimittaa. ☒

~~(e)5.~~ ☒ Jäsenvaltioiden on ☒ toimitettava tarvittavat yleiset tiedot ~~näistä~~ ryhmistä ja asiantuntijoista, ⇒ 1–4 kohdassa tarkoitetuista pelastuspalveluyksiköistä ja muunlaisesta avustustoiminnasta ⇐ sekä 4 artiklan e kohdassa ~~säädettyistä~~ ☒ tarkoitetuista ☒ lääkintäresursseista kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tekemisestä ja tarvittaessa päivitettävä kyseiset tiedot.

~~(d) tarkasteltava mahdollisuuksia tarjota tarvittaessa myös muunlaista apua, jota mahdollisesti on saatavilla toimivaltaisista yksiköistä, kuten erikoishenkilöstöä ja laitteita, joita tarvitaan jossain erityisessä hätätilanteessa, sekä tiedustella valtioista riippumattomilta järjestöiltä ja muilta asiaankuuluvilta organisaatioilta voimavaroja, jotka ne voisivat toimittaa;~~

↓ uusi

6. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan pelastuspalveluavun nopea kuljetus.

↓ 2001/792 (mukautettu)

~~(e)7.~~ Jäsenvaltioiden on tämän päätöksen soveltamiseksi nimettävä operatiiviset yhteyspisteet ja ilmoitettava nämä komissiolle.

4 artikla

~~1.~~ Edellä ~~1~~ artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toimien täytäntöönpanemiseksi Komissio suorittaa seuraavat tehtävät :

- (a) perustaa vuorokauden ympäri käytettävissä olevan, välittömästi toimintavalmiin ja jäsenvaltioita ja komissiota mekanismin puitteissa palvelevan seuranta- ja tiedotuskeskuksen (MIC) ja hallinnoi sitä;
- (b) perustaa yhteisen luotettavan hätäviestintä- ja tietojärjestelmän (CECIS) seuranta- ja tiedotuskeskuksen ja jäsenvaltioiden tarkoitusta varten nimeämien yhteyspisteiden välisen viestinnän ja tiedonsaannin mahdollistamiseksi ja hallinnoi sitä;

↓ uusi

(c) edistää jäsenvaltioita ja seuranta- ja tiedotuskeskusta palvelevien varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämistä;

↓ 2001/792 (mukautettu)

~~(e)(d)~~ luo valmiuden koota ja lähettää mahdollisimman lyhyessä ajassa pieniä asiantuntijaryhmiä, joiden tehtävänä on:

- (i) arvioida tilanne jäsenvaltioiden, seuranta- ja tiedotuskeskuksen sekä avunpyytävältä valtiolta apua pyytävän valtion pelastuspalvelutarpeet ottaen huomioon apu, jota voidaan saada jäsenvaltioilta ja mekanismin kautta;

↓ 2001/792 (mukautettu)

- (ii) edistää tarvittaessa pelastuspalvelualan avustusoperaatioiden koordinoitua kyseisellä paikalla sekä pitää tarvittaessa yhteyttä apua pyytäneen maan toimivaltaisiin viranomaisiin,

↓ 2001/792 (mukautettu)

⇒ uusi

~~(d)~~ perustaa koulutusohjelman, jolla on tarkoitus parantaa pelastuspalvelun avustusoperaatioiden koordinoitua siten, että taataan 3 artiklan a kohdan mukaisesti

~~avustusyksiköiden ja 3 artiklan b kohdan mukaisesti muun tarvittavan tuen yhteensopivuus ja keskinäinen täydentävyys ja lisätään asiantuntijoiden arviointivalmiuksia. Ohjelmaan olisi sisällyttävä yhteisiä kursseja ja harjoituksia sekä vaihtojärjestelmä, jonka puitteissa yksittäisiä henkilöitä voidaan lähettää komennukselle muiden jäsenvaltioiden yksiköihin;~~

- (e) ~~kokoaa yhteen~~ ☒ kokoaa ja yhdistää ☒ tiedot jäsenvaltioiden valmiuksista ylläpitää seerumien ja rokotteiden tai muiden välttämättömien lääkinnällisten resurssien tuotantoa sekä ☒ niiden ☒ varastoista, joita voidaan mahdollisesti käyttää pelastustoiminnassa ~~vakavan hätätilanteen sattuessa, ja syöttää nämä tiedot tietojärjestelmään;~~
- (f) perustaa ohjelman niistä kokemuksista, joita on saatu mekanismin puitteissa hoidetuista pelastuspalvelutoimista, ja levittää tiedot näistä kokemuksista tietojärjestelmän kautta;
- (g) edistää ja suosii mekanismin tarkoituksia varten uuden teknologian käyttöönottoa ja käyttöä ~~mukaan lukien ilmoitus- ja hälytysjärjestelmät, tietojenvaihto, satelliittitekniikan käyttö ja päätöksenteon apuvälineet hätätilanteiden hoidossa;~~
- (h) toteuttaa toimenpiteitä helpottaakseen resurssien kuljetusta avustustoimia ~~ja muita tukitoimia~~ varten ⇒ ja luo valmiudet ottaa käyttöön kuljetuksen lisäkalustoa, jota tarvitaan nopean toiminnan varmistamiseksi vakavissa hätätilanteissa ⇐ ;

↓ uusi

- (i) luo valmiudet tarjota logistiikan perustukea asiantuntijoita varten ja helpottaa logistiikka- ja muiden yksiköiden saamista käyttöön niiden jäsenvaltioiden ryhmien tukemiseksi, jotka osallistuvat yhteisön pelastuspalvelualan avustustoimiin;
- (j) toteuttaa muita mekanismin kannalta tarpeellisia tuki- ja täydennystoimenpiteitä.

↓ 2001/792 (mukautettu)

- ☒ 2. Komissio perustaa koulutusohjelman, jolla on tarkoitus parantaa pelastuspalvelun avustusoperaatioiden koordinointia siten, että taataan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen pelastusyksiköiden, 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen pelastuspalveluyksiköiden ja 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen muun tarvittavan tuen yhteensopivuus ja keskinäinen täydentävyys ja lisätään 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiantuntijoiden arviointivalmiuksia. Ohjelmaan olisi sisällyttävä yhteisiä kursseja ja harjoituksia sekä vaihtojärjestelmä, jonka puitteissa yksittäisiä henkilöitä voidaan lähettää komennukselle muiden jäsenvaltioiden yksiköihin. ☒

☒ Luku III Toiminta hätätilanteissa ☒

☒ 5 artikla ☒

☒ 1. Kun yhteisön alueella syntyy tai uhkaa syntyä vakava hätätilanne, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa rajojen yli ulottuvia vaikutuksia tai joka voi johtaa yhden tai useamman jäsenvaltion esittämään avunpyyntöön, sen jäsenvaltion, jossa hätätilanne on syntynyt, on välittömästi ilmoitettava asiasta komissiolle sekä niille jäsenvaltioille, joihin hätätilanteen vaikutukset voivat ulottua. ☒

☒ Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, jos ilmoitusvelvollisuudesta on muuta määrätty Euroopan yhteisön tai Euroopan atomienergiayhteisön asiaa koskevan lainsäädännön tai voimassa olevien kansainvälisten sopimusten nojalla. ☒

☒ 2. Kun yhteisön alueella syntyy tai uhkaa syntyä vakava hätätilanne, joka voi johtaa yhden tai useamman jäsenvaltion esittämään avunpyyntöön, sen jäsenvaltion, jossa hätätilanne on syntynyt, on viipymättä ilmoitettava asiasta komissiolle, kun seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta välitettävä mahdollinen avunpyyntö on ennakoitavissa, jotta komissio voi tarpeen vaatiessa ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille ja käynnistää toimivaltaisten yksikköjensä toiminnan. ☒

☒ 3. Tällainen ilmoitus on tarvittaessa tehtävä hätäviestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä. ☒

☒ 6 artikla

1 Kun ☒ vakava ☒ hätätilanne syntyy yhteisön alueella, jäsenvaltio voi pyytää apua ☒ seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta tai suoraan muilta jäsenvaltioilta ☒. ☒ Avunpyynnön on oltava mahdollisimman täsmällinen ☒.

☒ 7 artikla ☒

~~a) tiedotus- ja seurantakeskuksen kautta, jolloin~~ ☒ Jos avunpyyntö esitetään tiedotus- ja seurantakeskuksen kautta, ☒ komission on tällaisen pyynnön vastaanotettuaan tarpeen mukaan ja viivytyksettä:

(1) toimitettava pyyntö edelleen toisten jäsenvaltioiden ☒ operatiivisiin ☒ yhteyspisteisiin,

(2) helpotettava ryhmien, asiantuntijoiden, ☒ yksiköiden ☒ ja muun avustustoiminnan tuen käyttöönottoa,

---

↓ 2001/792

(3) kerättävä hätätilannetta koskevia vahvistettuja tietoja ja levitettävä niitä jäsenvaltioille.

~~b) tai suoraan toisille jäsenvaltioille.~~

~~8 artikla~~

~~21.~~ Avunpyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on pikaisesti määritettävä, voiko se antaa pyydettyä apua, ja ilmoitettava tästä apua pyytävälle jäsenvaltiolle joko seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta tai suoraan ~~ja sen jälkeen olosuhteiden mukaan myös keskukselle,~~ ilmoittaen, missä laajuudessa ja millä ehdoin se voi mahdollisesti antaa apua. ⇒ Mikäli jäsenvaltio ilmoittaa asiasta suoraan apua pyytävälle jäsenvaltiolle, sen on ilmoitettava siitä myös seuranta- ja tiedotuskeskukselle. ⇐

~~22.~~ Pyynnön esittävän jäsenvaltion on vastattava avustustoimien johtamisesta. Kyseisen jäsenvaltion viranomaisten on annettava ohjeita ja määriteltävä tarvittaessa pelastusyksiköille annettujen tehtävien rajat. ~~määräämättä kuitenkaan niiden toteuttamisen yksityiskohdista, joista~~ ⇐ Tehtävien toteuttamisen yksityiskohdista päättää ⇐ ~~avusta vastaava,~~ apua antavan jäsenvaltion nimeämä henkilö.

~~43.~~ ⇐ Kun ⇐ apua pyytävä jäsenvaltio ~~voi~~ pyytää ⇐ pelastusyksiköitä ⇐ ~~yksiköitä~~ johtamaan pelastustoimia puolestaan, ~~jolloin~~ jäsenvaltioiden yksiköt ja yhteisö pyrkivät koordinoimaan pelastustoimensa.

~~54.~~ ~~Arviointi ja/tai koordinointiryhmän on määrä edistää~~ ⇐ Jos avustustoimiin lähetetään arvioinnista ja koordinoinnista vastaavia ryhmiä, niiden on helpotettava ⇐ pelastusyksiköiden välistä koordinointia ja ~~pitää pidettävä~~ tarvittaessa ~~asianmukaisella tavalla~~ yhteyttä apua pyytävän jäsenvaltion toimivaltaisiin viranomaisiin.

~~69 artikla~~

~~1.~~ ⇐ Vakavan hätätilanteen sattuessa yhteisön ulkopuolella ⇐ ~~Edellä olevan 5 artiklan säännöksiä~~ voidaan pyynnöstä soveltaa ⇐ 6, 7 ja 8 artiklan säännöksiä ⇐ myös yhteisön ulkopuolella toteutettaviin pelastuspalvelutoimiin.

Tällaiset pelastuspalvelutoimet voidaan suorittaa joko itsenäisinä avustustoimina tai osallistumalla kansainvälisen järjestön johtamaan pelastuspalveluoperaatioon.

~~Tämän mekanismin puitteissa yhteisön ulkopuolella toteutettavien pelastuspalvelualan avustustoimien koordinoinnista huolehtii Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajana toimiva jäsenvaltio.~~

Hätätilanteissa, joissa apua annetaan sekä mekanismin kautta että humanitaarisesta avusta 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96 perusteella, komissio varmistaa yhteisön kaikkien toimien tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja täydentävyyden.

2. Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion on erityisesti vakavan hätätilanteen alkuvaiheissa pidettävä yhteyttä hätätilanteesta kärsivään kolmanteen maahan, jotta varmistetaan asianmukainen poliittinen koordinointi pelastuspalvelun avustustoimissa.

Puheenjohtajana toimiva jäsenvaltio voi pyytää jotakin toista jäsenvaltiota ottamaan kokonaan tai osittain vastuun poliittisesta koordinoinnista tai pyytää komission apua.

3. Kun 1 kohdassa tarkoitettua pelastuspalveluapua annetaan vastauksena seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta esitettyyn pyyntöön, komissio varmistaa yhteistyössä puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion kanssa toimien toiminnallisen koordinoinnin keskushallinnon tasolla. Komissio voi yhteistyössä puheenjohtajana toimivan valtion kanssa nimittää koordinointiryhmän, joka varmistaa toiminnallisen koordinoinnin paikan päällä.

Toiminnallisen koordinoinnin on katettava koordinointi hätätilasta kärsivän maan kanssa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kanssa, mikäli se on toimissa mukana.

4. Kaikki jäsenvaltiot, jotka antavat 1 kohdassa tarkoitettua pelastuspalveluapua vastauksena seuranta- ja tiedotuskeskuksen kautta tehtyyn pyyntöön, pitävät yhteyttä seuranta- ja tiedotuskeskukseen, jotta mahdollistetaan 3 kohdassa tarkoitettu koordinointi ja varmistetaan kattava yhteisön panos avustustoimien kokonaisuudessa.

10 artikla

Komissio voi tukea ja täydentää jäsenvaltioiden pelastuspalvelutoimia seuraavin tavoin:

- (1) helpottamalla jäsenvaltioiden kuljetusresurssien yhdistämistä;
- (2) hankkimalla käyttöön lisää kuljetuskalustoa, joka ovat tarpeen nopeiden toimien varmistamiseksi ja jota ei muutoin ole käytettävissä tämän mekanismin perusteella;
- (3) hankkimalla käyttöön lisäapua, jota ei muutoin ole käytettävissä tämän mekanismin perusteella ja joka on tarpeen tähän mekanismiin perustuvien pelastuspalvelutoimien tuloksellisuuden varmistamiseksi;
- (4) helpottamalla paikan päällä toimivia jäsenvaltioiden pelastusyksiköitä tukevien logistiikka- ja muiden ryhmien käyttöönottoa.

↓ 2001/792 (mukautettu)
⇒ uusi

⊠ Luku IV Loppusäännökset ⊠

711 artikla

⊠ Hakijamaat voivat osallistua mekanismiin ⊠. ~~Mekanismiin voivat osallistua:~~

~~Keski- ja Itä-Euroopan ehdokasvaltiot Eurooppa-sopimuksissa, niiden lisäpöytäkirjoissa ja asianomaisten assosiaationeuvostojen päätöksissä määrättyjen edellytysten mukaisesti~~

~~Kypros, Malta ja Turkki näiden maiden kanssa tehtävien kahdenvälisten sopimusten perusteella.~~

↓ uusi

Muut kolmannet maat voivat tehdä yhteistyötä tämän mekanismin toimissa sikäli kun sopimukset sen sallivat.

↓ 2001/792, 3 artikla
(mukautettu)

⊠ 12 artikla ⊠

⊠ Jäsenvaltioiden on tämän päätöksen soveltamiseksi nimettävä toimivaltaiset viranomaiset sekä ilmoitettava nämä komissiolle ⊠.

↓ 2001/792 (mukautettu)

813 artikla

~~1. Komissio panee mekanismiin liittyvät toimet täytäntöön 9 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.~~

~~2. Komissio laatii lisäksi 914 artiklan 32 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisiä sääntöjä~~ ⊠ täytäntöönpanosääntöjä ⊠ erityisesti:

~~(a)(1)~~ ⊠ 3 artiklassa tarkoitetuista ⊠ avustustoimia varten käytettävissä olevista voimavaroista ~~3 artiklan mukaisesti.~~

- ~~(b)(2)~~ ☒ 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettusta ☒ seuranta- ja tiedotuskeskuksesta ~~4 artiklan a alakohdan mukaisesti;~~
- ~~(e)(3)~~ ☒ 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitettusta ☒ yhteisestä hätäviestintä- ja tietojärjestelmästä ~~4 artiklan b alakohdan mukaisesti;~~
- ~~(d)(4)~~ ☒ 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista arvioinnista ja koordinoinnista vastaavista ryhmistä ☒ arviointi- ja/tai koordinoitiryhmistä ~~4 artiklan e alakohdan mukaisesti,~~ mukaan lukien asiantuntijoiden valintaperusteet;
- ~~(e)(5)~~ ☒ 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta ☒ koulutusohjelmasta ~~4 artiklan d alakohdan mukaisesti;~~
- ~~(f)(6)~~ ☒ 4 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuista ☒ lääkintäresursseja koskevista tiedoista ~~4 artiklan e alakohdan mukaisesti;~~
- ~~(g)(7)~~ ~~8 päivänä heinäkuuta 1991 annetun päätöslauselman perusteella~~ ☒ 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetuista ☒ yhteisön sisällä toteutettavista pelastuspalvelutoimista sekä ☒ 9 artiklassa tarkoitetuista ☒ toimista yhteisön ulkopuolella ~~6 artiklan mukaisesti.~~

↓ uusi

(8) 10 artiklassa tarkoitettusta yhteisön tason lisätuesta.

↓ 2001/792 (mukautettu)

~~artikla 149~~ artikla

1. Komissiota avustaa ~~päätöksen 1999/847/EY 4 artiklan 1 kohdan~~ ☒ ehdotukseen neuvoston asetukseksi valmiustoimien ja nopeiden avustustoimien rahoitusvälineen perustamisesta vakavia hätätilanteita varten sisältyvän 13 artiklan ☒ mukaisesti perustettu komitea.

↓ 2001/792

~~2. Kun tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa.~~

~~Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika on kolme kuukautta.~~

32. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

43. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

↓ 2001/792 (mukautettu)
⇒ uusi

~~1015~~ artikla

~~Sen jälkeen kun tämä päätös on tullut voimaan, Komissio arvioi sen täytäntöönpanoa soveltamista kolmen vuoden välein sen tiedoksiantamis päivästä alkaen ja esittää arvioinnin johtopäätökset sekä mahdolliset päätöksen muutosehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.~~

Arvioinnin tuloksiin liitetään tarvittaessa ehdotuksia tähän päätökseen tehtäviksi muutoksiksi.

~~11~~ artikla

~~Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.~~

16 artikla

Kumotaan päätös 2001/792/EY, Euratom.

Viittauksia kumottuun päätökseen pidetään viittauksina tähän päätökseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

↓ 2001/792

~~1712~~ artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille

Tehty

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE**Vastaavuustaulukko**

Neuvoston päätös 2001/792/EY, Euratom	Tämä päätös
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan ensimmäinen kohta
1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen lause	1 artiklan toinen kohta
1 artiklan 2 kohdan toinen lause	1 artiklan kolmas kohta
1 artiklan 2 kohdan kolmas lause	-
1 artiklan 3 kohdan ensimmäinen luettelukohta	2 artiklan 1 kohta
1 artiklan 3 kohdan toinen luettelukohta	2 artiklan 2 kohta
1 artiklan 3 kohdan kolmas luettelukohta	2 artiklan 3 kohta
1 artiklan 3 kohdan neljäs luettelukohta	2 artiklan 4 kohta
1 artiklan 3 kohdan viides luettelukohta	2 artiklan 5 kohta
1 artiklan 3 kohdan kuudes luettelukohta	2 artiklan 6 kohta
-	2 artiklan 7 kohta
-	2 artiklan 8 kohta
1 artiklan 3 kohdan seitsemäs luettelukohta	2 artiklan 9 kohta
2 artikla	5 artikla
3 artiklan a kohta	3 artiklan 1 kohta
3 artiklan b kohta	3 artiklan 2 kohta
-	3 artiklan 3 kohta
3 artiklan c kohta	3 artiklan 5 kohta
3 artiklan d kohta	3 artiklan 4 kohta
	3 artiklan 6 kohta
3 artiklan e kohta	3 artiklan 7 kohta ja 12 artikla

4 artiklan a kohta	4 artiklan 1 kohdan a alakohta
4 artiklan b kohta	4 artiklan 1 kohdan b alakohta
-	4 artiklan 1 kohdan c alakohta
4 artiklan c kohta	4 kohdan 1 kohdan d alakohta
4 artiklan d kohta	4 artiklan 2 kohta
4 artiklan e kohta	4 artiklan 1 kohdan e alakohta
4 artiklan f kohta	4 artiklan 1 kohdan f alakohta
4 artiklan g kohta	4 artiklan 1 kohdan g alakohta
4 artiklan h kohta	4 artiklan 1 kohdan h alakohta
-	4 artiklan 1 kohdan i alakohta
-	4 artiklan 1 kohdan j alakohta
5 artiklan 1 kohdan johdanto	6 artikla
5 artiklan 1 kohdan a alakohta	7 artikla
5 artiklan 1 kohdan b alakohta	6 artikla
5 artiklan 2 kohta	8 artiklan 1 kohta
5 artiklan 3 kohta	8 artiklan 2 kohta
5 artiklan 4 kohta	8 artiklan 3 kohta
5 artiklan 5 kohta	8 artiklan 4 kohta
6 artiklan ensimmäinen kohta	9 artiklan 1 kohta
6 artiklan toinen kohta	9 artiklan 2, 3 ja 4 kohta
-	10 artikla
7 artikla	11 artiklan ensimmäinen kohta
-	11 artiklan toinen kohta
8 artiklan 1 kohta	-
8 artiklan 2 kohdan a alakohta	13 artiklan 1 kohta
8 artiklan 2 kohdan b alakohta	13 artiklan 2 kohta

8 artiklan 2 kohdan c alakohta	13 artiklan 3 kohta
8 artiklan 2 kohdan d alakohta	13 artiklan 4 kohta
8 artiklan 2 kohdan e alakohta	13 artiklan 5 kohta
8 artiklan 2 kohdan f alakohta	13 artiklan 6 kohta
8 artiklan 2 kohdan g alakohta	13 artiklan 7 kohta
-	13 artiklan 8 kohta
9 artiklan 1 kohta	14 artiklan 1 kohta
9 artiklan 2 kohta	-
9 artiklan 3 kohta	14 artiklan 2 kohta
9 artiklan 4 kohta	14 artiklan 3 kohta
10 artikla	15 artikla
-	16 artikla
11 artikla	-
12 artikla	17 artikla

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.1.2006
KOM(2006)29 slutlig

2006/0009(CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om gemenskapens räddningstjänstmekanism
(Omarbetning)**

{SEK(2006)113}

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1) BAKGRUND

- **Motiv och syfte**

Gemenskapens räddningstjänstmekanism (nedan kallad ”mekanismen”) inrättades 2001 för att stödja och underlätta mobilisering och samordning av räddningstjänstbistånd vid större olyckor inom eller utanför EU. Mekanismen har sedan dess visat sig vara ett enkelt men effektivt instrument som möjliggör närmare samarbete och bättre samordning vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten.

Ny vunnen erfarenhet har tydliggjort att mekanismen behöver vidareutvecklas. Huvudsyftet med detta förslag är att stärka mekanismen utifrån de erfarenheter som har samlats i samband med olyckor och att fastställa en rättslig grund för ytterligare gemenskapsinsatser så att man kan möta aktuella räddningstjänstbehov. Förslaget bygger på idéerna i kommissionens meddelande ”Att förbättra gemenskapens räddningstjänstmekanism” av den 20 april 2005¹. I förslaget tas också hänsyn till de slutsatser som rådet antog den 18 juli 2005. Förslaget bygger dessutom på meddelandet ”Ökad solidaritet genom ömsesidigt bistånd” av den 8 november 2005² (begränsad spridning).

I förslaget tas dessutom hänsyn till en rad förklaringar från Europeiska rådet och Europaparlamentet med politiska riktlinjer för vidareutvecklingen av det europeiska samarbetet inom räddningstjänsten. I juni 2004 krävde Europeiska rådet att ”befintligt samarbete när det gäller räddningstjänst bör stärkas, och avspegla medlemsstaternas vilja att handla solidariskt”. I december 2004 bekräftade Europeiska rådet behovet av ”ytterligare utvärdering och utveckling av räddningstjänstens kapacitet, med gemensamma övningar och samordning av informationen till allmänheten”. I efterdyningarna av tsunamikatastrofen i Sydasiens antog rådet en handlingsplan som omfattar samtliga initiativ som unionen och medlemsstaterna har tagit eller planerar. Handlingsplanen gäller bland annat tänkbara förbättringar av mekanismen och utvecklingen av EU:s förmåga till snabbinsatser vid olyckor³. Parallellt med detta begärde Europaparlamentet ”inrättandet av en pool med civila räddningstjänstexperter som med lämpligt material bör genomgå gemensam utbildning och stå till förfogande i fall av [katastrofer] inom EU eller i övriga världen”. I juni 2005 begärde Europeiska rådet prioriterade åtgärder i fråga om ”förstärkning av räddningstjänstens kapacitet [...] samt utveckling av snabbinsatsförmågan grundad på räddningstjänstmoduler i medlemsstaterna”.

Dessa båda förklaringar visar tydligt vägen för framtidens samarbete inom räddningstjänsten på europeiska nivå.

---

¹ KOM(2005) 137 av den 20 april 2005.

² SEK(2005) 1406 av den 8 november 2005.

³ Till följd av detta antog kommissionen den 20 april 2005 två meddelanden: ”Förstärkning av EU:s katastrof- och krishantering i tredjeländer”, KOM(2005) 153, och ”Att förbättra gemenskapens räddningstjänstmekanism”, KOM(2005) 137.

- **Allmän bakgrund**

Antalet naturkatastrofer har ökat avsevärt under senare år. Katastroferna har dessutom blivit både allvarligare och mer kännbara och har resulterat i förlust av människoliv, förstörelse av ekonomisk och social infrastruktur och försämring av redan känsliga ekosystem. Riskerna med ny teknik ökar hela tiden räddningstjänstens komplexitet. Terroristattacker inom EU har tydliggjort vikten av en effektiv följdhantering.

Antalet länder som utnyttjar mekanismen för omgående räddningstjänstbistånd har ökat avsevärt de senaste tre åren. Under de första tio månaderna 2005 begärde över tio länder bistånd inom ramen för mekanismen. Mekanismen har tagits i anspråk av medlemsstater, kandidatländer, partner bland utvecklingsländerna och några av världens rikaste länder för att få hjälp vid katastrofinsatser som översteg de nationella myndigheternas kapacitet.

- **Gällande bestämmelser på det område som berörs av förslaget**

För närvarande regleras EU:s samarbete inom räddningstjänsten av två rättsliga instrument:

i) Genom rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 inrättades ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten⁴ som skulle ha löpt ut i slutet av 2004, men som har förlängts fram till slutet av 2006. Beslutet har särskilda, fleråriga budgetar.

ii) Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten⁵. Detta instrument saknar finansiell karaktär. Det handlar om medlemsstaternas och kommissionens operativa skyldigheter.

Syftet med det här beslutet är att ändra på rådets beslut 2001/792/EG, Euratom för att på så sätt förbättra samarbete och samordning.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Särskild möda har lagts ned på att undvika dubbelarbete med EU:s övriga instrument och politikområden, särskilt EU:s humanitära bistånd.

2) SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

---

⁴ EGT L 327, 21.12.1999, s. 53.

⁵ EGT L 297, 15.11.2001, s. 7.

Metoder, målsektorer och deltagarnas allmänna profil

Kommissionen har utarbetat förslaget i samråd med medlemsstaterna, mekanismens övriga fem deltagarländer⁶ och andra berörda parter inom ramen för ett offentligt samråd. Kommissionen har lagt ut ett diskussionsunderlag och en enkät på Internet samt kallat till ett samrådsmöte.

Sammanfattning av svaren och av hur de har beaktats

Samrådsförfarandet visade att det finns ett brett stöd för målet att stärka räddningstjänstens befintliga instrument. Samrådsparterna var generellt överens om de mål som fastställs i diskussionsunderlaget och ställde sig bakom kommissionens strategi att bygga på befintliga instrument i stället för att ta fram nya redskap. Andra parter var tveksamma till valet av direktiv som form för rättsakten och påpekade att man måste ta hänsyn till den allmänna budgetplanen och grunda den framtida utvecklingen på en noggrann underskottsanalys.

Några samrådsparter menade att det europeiska räddningstjänstbiståndet måste synliggöras bättre. För andra var det viktigt att följa subsidiaritetsprincipen och att maximera mervärdet på EU-nivå. Enligt en rad medlemsstater är det också viktigt att se till att det humanitära biståndet och räddningstjänsten i tredjeland samordnas och att de kompletterar varandra. För flera berörda parter var det viktigt med ett förvarningssystem. Alla svar har beaktats.

Ett öppet samråd på Internet organiserades mellan den 20 januari 2005 och den 1 juni 2005. Resultaten finns på:

http://europa.eu.int/comm/environment/civil/consult_new_instrument.htm.

- **Extern experthjälp**

Någon extern experthjälp har inte behövts. Förslaget bygger på de erfarenheter som har gjorts i samband med tidigare olycksinsatser inom ramen för mekanismen.

- **Konsekvensanalys**

Vid utarbetandet av förslaget undersöktes tre alternativ.

Det första alternativet är att man avstår från lagstiftningsinitiativ, vilket skulle innebära att EU inte skulle kunna uppnå de strategiska mål som Europeiska rådet och Europaparlamentet har satt upp.

Det andra alternativet är det mest ambitiösa när det gäller att uppnå målen och går ut på att man inrättar en permanent europeiskt räddningstjänststyrka. Räddningstjänststyrkan skulle bygga på medlemsstaternas räddningstjänster och hållas i beredskap på europeisk nivå för att snabbt kunna reagera på olyckor. Detta alternativ erbjuder visserligen flera fördelar, särskilt när det gäller reaktionshastighet, effektivitet, synlighet och samordning, men anses vara orealistiskt i mekanismens nuvarande

---

⁶ Det rör sig om följande länder: Bulgarien, Rumänien, Island, Liechtenstein och Norge.

utvecklingsskede på grund av sina finansiella följder, administrativa problem och ledningsfrågor.

Det tredje alternativet innebär att det rådsbeslut som reglerar mekanismen förbättras på en rad punkter. På så sätt kan EU öka sina ambitioner när det gäller samarbetet inom räddningstjänsten och samtidigt fortsätta att vara pragmatisk och kostnadseffektiv. EU kan också fortsätta att bygga på medlemsstaternas räddningstjänster som den viktigaste resursen för genomförandet av EU:s räddningstjänstbistånd och kan fortsätta att tillhandahålla ytterligare stöd för att komplettera medlemsstaternas resurser. Förslaget undviker det andra alternativets finansiella kostnader och sörjer samtidigt för en god jämvikt mellan stödåtgärder och kompletterande verksamhet. På så sätt kan EU som helhet undsätta dem som drabbas av allvarliga olyckor.

3) RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Förslaget gäller en omarbetning av rådets beslut 2001/792/EG, Euratom i linje med det interinstitutionella avtalet om en omarbetningsteknik för rättsakter. I förslaget sammanfattas i en enda text de ändrade och de bibehållna bestämmelserna i rådets beslut 2001/792/EG, Euratom. Förslaget är tänkt att ersätta och upphäva nämnda beslut. Detta kommer att bidra till att göra gemenskapslagstiftningen mer lättillgänglig och att öka insynen i den.

- **Rättslig grund**

Enligt artikel 3.1 u i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget) skall gemenskapens verksamhet innefatta åtgärder på området räddningstjänst. Eftersom räddningstjänstbistånd också kan komma att behövas vid radiologiska olyckor, måste förslaget också grundas på fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom-fördraget).

Eftersom det saknas en specifik rättslig grund för räddningstjänsten, bygger förslaget på artikel 308 i EG-fördraget och på artikel 203 i Euratom-fördraget. I båda rättsliga grunder föreskrivs samma beslutsförfarande, dvs. rådet skall genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Subsidiaritetsprincipen gäller, eftersom förslaget inte omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet.

Medlemsstaterna kan inte själva uppnå målen för förslaget av följande skäl:

Anledningen till att mekanismen infördes var att större olyckor kan kräva mer än vad en enskild medlemsstat kan klara av. I så fall är det nödvändigt att komplettera ländernas insatskapacitet med ömsesidigt räddningstjänstbistånd.

Genom att gemenskapen vidtar åtgärder kommer det att bli lättare att uppnå målen för förslaget och detta av följande skäl:

Att öka EU:s möjligheter till effektivt räddningstjänstbistånd vid större olyckor är både en politisk och en praktisk nödvändighet. Europeiska rådet och Europaparlamentet har erkänt behovet av ett stärkt samarbete inom räddningstjänsten på EU-nivå. Genom förslaget kan medlemsstaterna på ett effektivare sätt bidra till EU:s räddningstjänstbistånd och dra nytta av ökad samordning och bättre samarbete på grundval av en skärpt rättslig ram. Samtidigt kan medlemsstaterna i nödsituationer förlita sig på ett effektivt och väl samordnat räddningstjänstbistånd från de andra medlemsstaterna.

Förslaget ger dessutom medlemsstaterna skalfördelar på vissa områden, exempelvis logistik och transport, och möjliggör ett bättre utnyttjande av knappa resurser.

Syftet med förslaget är kort sagt att förbättra samarbetet på EU-nivå och att på så sätt stödja och komplettera medlemsstaternas ansträngningar i samband med insatser vid olyckor som är så allvarliga att den nationella insatskapaciteten inte räcker till.

Förslaget är därför förenligt med subsidiaritetsprincipen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. I förslaget uppmärksammas brister som har konstaterats vid tidigare insatser. Det bygger på de uppdrag som upprepade gånger har formulerats av Europeiska rådet och Europaparlamentet.

Den administrativa börda som faller på EU och de nationella myndigheternas lott är begränsad och går inte utöver vad som krävs för att kommissionen skall kunna sörja för en effektiv räddningstjänstinsats som svar på begäran om bistånd.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: Beslut från rådet.

Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga av följande skäl:

Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom kan bara omarbetas genom ett beslut från rådet.

4) **BUDGETKONSEKVENSER**

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

5) **ÖVRIGA UPPLYSNINGAR**

- **Förenklningar**

Förslaget innebär att lagstiftningen förenklas.

Med hjälp av omarbetningstekniken kan man i en enda text sammanföra väsentliga ändringar och bibehålla bestämmelser i rådets beslut. Dessutom har beslutets

ursprungliga ordalydelse förbättrats och klargjorts för att man skall få en bättre lagstiftning. Text har strukits och ändrats utan att detta har påverkat beslutet i sak.

- **Upphävande av gällande lagstiftning**

Om förslaget antas, kommer befintlig lagstiftning att upphöra att gälla.

- **Översyn/ändring/tidsbegränsning**

Förslaget innehåller en bestämmelse om översyn.

- **Omarbetning**

Förslaget innebär en omarbetning.

- **Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)**

Detta förslag berör en EES-fråga och bör därför gälla i hela EES.

- **Närmare redogörelse för förslaget**

Följande är en sammanfattning av de viktigaste förslagen.

1. Transport

a) Aktuell situation

För närvarande ansvarar varje medlemsstat själv för transporten av sitt räddningstjänstbistånd. Bristen på tillgängliga transportmedel har varit det enskilt största av de problem som undergräver de europeiska biståndsinsatsernas effektivitet inom räddningstjänsten. Vid alla insatser som har gjorts på senare tid rapporterade flera medlemsstater att de visserligen kunde tillhandahålla det begärda biståndet, men att de inte kunde sörja för transport.

Det finns många olika skäl till detta. Inte alla räddningstjänster i medlemsstaterna har egna lufttransportfordon i ständig beredskap. I vissa fall saknas rutiner för utnyttjande av nationella militärresurser för transport av räddningstjänstbistånd. Att sörja för transport med hjälp av kommersiella flygplan är ofta besvärligt och tidsödande. Det förekommer att flera medlemsstater konkurrerar om samma transportmedel. Dessutom står i vissa fall transportkostnaderna inte i förhållande till biståndets ekonomiska värde.

Såsom framgår av konsekvensanalysen leder dessa problem ofta till att välbehövligt bistånd försenas eller uteblir. Även om någon medlemsstat beslutar att själv stå för transportkostnaderna, brukar kostnaderna inverka negativt på insatsens omfattning eller längd och på så sätt minska det gemensamma räddningstjänstbiståndets positiva effekter.

b) Förslag

EU bör sträva efter närmare samarbete på området. EU:s ekonomiska och praktiska stöd till räddningstjänstbiståndets transport kommer att göra mer bistånd tillgängligt. Stödet kommer att leda till ökat samarbete och tydligare visa vår kollektiva solidaritet

med de länder som behöver bistånd. Varje medlemsstat kommer att kunna lita på att få räddningstjänstbistånd från EU, även om de andra medlemsstaternas transportkapacitet är uttömd, otillräcklig eller otillgänglig. Det viktigaste är dock att EU kommer att kunna rädda fler liv och att de drabbade kommer att få ett snabbare och mer påtagligt stöd.

Rådets beslut bör därför slå in på en ny linje när det gäller transport av räddningstjänstbistånd inom ramen för mekanismen. Huvudprinciperna är följande:

i) Varje land som ger bistånd inom ramen för mekanismen kommer även i framtiden att bära ansvaret för transporten av sitt nationella räddningstjänstbistånd. I förslaget uttrycks detta ansvar genom att medlemsstaterna uppmanas att sörja för snabb transport av räddningstjänstbistånd.

ii) Medlemsstaterna bör sträva efter att i möjligaste mån använda sina transportresurser kollektivt för att maximera biståndet och se till att det snabbt kommer fram.

iii) Gemenskapsfinansiering⁷ bör användas som ett skyddsnät när det inte finns någon nationell transportkapacitet eller när den är otillräcklig eller ineffektiv. Med hjälp av gemenskapsfinansieringen kan kommissionen mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor och som annars inte skulle finnas tillgängliga. Närmare föreskrifter om mobiliseringen av ytterligare transportmedel kommer att fastställas i enlighet med förfarandena i artikel 13.

2. Mot en europeisk snabbinsatsförmåga

a) Aktuell situation

EU:s biståndsinsatser inom räddningstjänsten genomförs med hjälp av de styrkor, de experter och den utrustning som medlemsstaterna frivilligt ställer till förfogande. Enligt artikel 3 i beslutet skall därför medlemsstaterna i förväg fastställa vilka styrkor och experter som kan göras tillgängliga för insatser inom ramen för gemenskapsmekanismen. Enligt artikel 4 d skall kommissionen genomföra ett utbildningsprogram bestående av kurser, övningar och expertutbyte för att förbättra insatspersonalens beredskap.

Så värdefulla dessa åtgärder än är, räcker de inte för att utveckla den europeiska snabbinsatsförmågan på det sätt som Europeiska rådet kräver. Detta bekräftas av den kapacitetsutvärdering som gäller tillgängligt räddningstjänstbistånd vid större terroristattacker i EU. Utvärderingen pekar på kapacitetsbrister inom flera av de områden där det sannolikt kommer att krävas ömsesidigt bistånd⁸. Dessa brister måste undanröjas för att EU kollektivt skall kunna ge bistånd där så krävs.

Dessutom visar tidigare erfarenheter att biståndssystem som bygger på frivillighet har sina begränsningar, särskilt om liknande faror hotar flera länder samtidigt (t.ex. samtidiga terroristattacker i hela EU, skogsbränder och översvämningar). Kort sagt

---

⁷ Se även KOM(2005) 113 av den 6 april 2005, KOM(2005) 137 av den 20 april 2005 och KOM(2005) 153 av den 20 april 2005.

⁸ Avnitt 5 i SEK(2005) 1406 slutlig av den 8 november 2005.

finns det risk för att medlemsstaternas biståndskapacitet inte räcker för att säkerställa snabba räddningstjänstinsatser vid alla olyckor.

b) Förslag

I förslaget införs fyra innovationer för att ge uttryck åt EU:s ambition att utveckla en snabbinsatsförmåga i EU grundad på räddningstjänstmoduler i medlemsstaterna.

För det första bekräftas i förslaget de arrangemang som rådet enades om redan den 18 maj 2004 och som gäller villkoren för mekanismens tillgång till den militära databasen. I linje med dessa villkor uppmanas medlemsstaterna i förslaget att i sina svar på begäran om bistånd också lämna uppgifter om de militärresurser som finns tillgängliga.

För det andra skall medlemsstaterna enligt förslaget, och såsom Europeiska rådet har begärt, arbeta med att ta fram räddningstjänstmoduler. Modulerna är specifika, fördefinierade arrangemang av medlemsstaternas räddningstjänstresurser som på ett effektivt sätt kan reagera på begäran om bistånd via mekanismen. En modul kan bestå av utrustning, personal eller en kombination av båda. De måste vara fullt ut kompatibla, kunna rycka ut snabbt och vara utrustade antingen för att tillhandahålla stödfunktioner eller för att uppfylla prioriterade behov till följd av olyckor. Vid framtagandet av modulerna skulle det kunna undersökas om det eventuellt finns synergier med andra slag av expertis som är relevant för insatser vid större olyckor. Viktigt är framför allt kan modulerna tas fram antingen av en medlemsstat ensam eller av flera medlemsstater tillsammans. I det senare fallet skulle det skapas ytterligare samarbetsmöjligheter, särskilt för mindre länder. På så sätt skulle alla medlemsstater individuellt eller kollektivt kunna bidra till EU:s räddningstjänstinsatser. När modulerna har blivit en viktig beståndsdel av databasen för tillgängligt bistånd, kommer övervaknings- och informationscentrumet vid en begäran om bistånd snabbt att kunna avgöra vilka moduler som det finns störst behov av och se till att de behöriga medlemsstaterna omgående mobiliserar dem.

För det tredje visar kapacitetsutvärderingen att det måste göras mer på logistikområdet. EU bör utnyttja skalfördelarna på området och se till att centrala stödfunktioner (kommunikation, lätt fordonspark på plats, förråd, tekniska verkstadsfaciliteter osv.) kan uppfyllas av särskilda enheter som bistår alla medlemsstaters insatsstyrkor. Insatsstyrkorna kan på så sätt koncentrera sig på sin huvuduppgift, öka effektiviteten och maximera de europeiska biståndsinsatsernas effekt. Stödmodulerna kommer att bestå av medlemsstaternas resurser och sändas ut av de relevanta medlemsstaterna i samråd med kommissionen.

För det fjärde bör EU:s räddningstjänstbistånd visserligen fortstätta att i första hand bygga på frivilliga bidrag från medlemsstaterna, men förslaget ger en ram för ett nytt tillvägagångssätt som ger EU möjlighet att komplettera medlemsstaternas bistånd med ytterligare stöd och medel på ett kostnadseffektivt sätt. Syftet med stödet är att ge sådant bistånd som inte kan fås av de länder som deltar i mekanismen. Det skulle kunna innebära att särskild utrustning hyrs in tillfälligt (Medevac-flygplan,

---

⁹ För skillnaden mellan EU:s räddningstjänstbistånd och EU:s humanitära hjälp, se avsnitt 1.4 i kommissionens meddelande KOM(2005) 137 av den 20 april 2005.

högkapacitetspumpar vid översvämningar, brandbekämpningsflygplan vid skogsbränder osv.).

Det sista förslaget förutsätter framtagandet av strikta kriterier eller trösklar i enlighet med förfarandet i artikel 13. Det är inte meningen att ersätta nationella beredskapsåtgärder eller att låta EU finansiera inköp av utrustning för medlemsstaternas räddningstjänster. Det handlar bara om att skapa ett extra skydds nät som kan utnyttjas under exceptionella omständigheter för att komplettera det bistånd som medlemsstaterna kan tillhandahålla. På så sätt kan EU uppfylla särskilda humanitära behov eller undvika irreparabla miljöskador i de fall där medlemsstaternas bistånd är otillräckligt, otillgängligt eller ineffektivt.

Förslaget syftar till att öka de europeiska medborgarnas kollektiva säkerhet genom ytterligare ett skydds nät. Förslaget uppfyller dessutom kraven på nödvändighet och subsidiaritet. Förslaget är en nödvändig förutsättning för att EU när som helst skall kunna reagera på en medlemsstats begäran om bistånd, även om det begärda biståndet inte finns tillgängligt i någon av de andra medlemsstaterna eller om de andra medlemsstaternas nationella bistånd är otillräckligt eller otillgängligt. Förslaget ger en extra skydds- och säkerhetsdimension som inte kan garanteras av de enskilda medlemsstaterna.

3. Förvarningssystem

EU:s förmåga att snabbt reagera på naturkatastrofer är beroende av att det finns förvarningssystem som ger medlemsstaterna och övervaknings- och informationscentrumet möjlighet att så snabbt som möjligt vidta nödvändiga åtgärder. Systemen bör ta hänsyn till befintliga informationskällor, exempelvis alarmsystemen inom GDACS (*Global Disaster Alert and Coordination System*) och UNDAC (*United Nations Disaster Assessment and Coordination*). EU bör hjälpa medlemsstaterna att minimera tiden för katastrofinsatser och förbättra EU:s kollektiva förmåga till snabba insatser genom att bidra till vidareutvecklingen av dessa system. Rådet har uttryckt starkt intresse för ytterligare verksamhet på området. Det måste skapas en lämplig rättslig grund i rådets beslut så att sådan verksamhet kan bedrivas inom ramen för mekanismen.

Huvudsyftet med den föreslagna gemenskapsåtgärden i fråga om förvarningssystem är att bättre skydda de europeiska medborgarna från konsekvenserna av allvarliga naturkatastrofer. Följande exempel på relevanta åtgärder på detta område kan nämnas: Utvärdering och vid behov uppgradering av befintliga förvarningssystem, bättre koppling mellan detekteringssystem och varningsmekanismer, kartläggning av synergier mellan olika system och sammanlänkning av olika system så att beslutsfattarna lättare kan få tillgång till dem.

4. Samordning av insatser i tredjeland

a) Aktuell situation

Biståndsinsatser utanför gemenskapen kan antingen genomföras oberoende eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation.

I vissa katastrofsituationer ingriper räddningstjänsten för att uppfylla humanitära behov

och bidra till mer omfattande humanitära insatser. Både räddningstjänstbiståndet och den humanitära hjälpen syftar till att uppfylla de omedelbara behov som är följden av större olyckor. Biståndsinsatser inom räddningstjänsten är normalt korta, medan humanitär verksamhet vanligtvis fortsätter långt efter olyckans akuta skede⁹. Det har gjorts arrangemang inom kommissionen för att sörja för ett nära samarbete mellan mekanismen och EG:s kontor för humanitärt bistånd (ECHO) och för att möjliggöra omfattande katastrofinsatser. Kommissionens rutiner kommer även i fortsättningen att stärka synergier mellan EU:s humanitära hjälp och räddningstjänst på grundval av deras specifika funktioner och komparativa fördelar. Detta bör också möjliggöra en mer tillförlitlig rapportering om EU:s och medlemsstaternas humanitära bidrag.

Särskilda ansträngningar har också lagts ned på att säkerställa en god samordning med Förenta nationerna. Kommissionen och FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA) undertecknade i oktober 2004 ett avtal för att fastställa grundprinciperna för det fortsatta samarbetet och den fortsatta samordningen och för att undvika dubbelarbete. Kommissionen kommer att fortsätta att samordna sina aktiviteter med FN och andra internationella aktörer för att utnyttja tillgängliga resurser på bästa möjliga sätt.

b) Förslag

Bättre samordning på gemenskapsnivå är en förutsättning för att man skall kunna stödja det övergripande samordningsarbetet och sörja för ett omfattande europeiskt bidrag till det globala hjälparbetet. I artikel 6 i rådets beslut klargörs därför vilka funktioner och uppgifter – såsom de har utvecklats i praktiken – som åvilar den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd, räddningstjänstens samordningsgrupp och kommissionen.

Ordförandeskapet samordnar den politiska insatsen i nära samråd med kommissionen. Ordförandeskapets viktigaste uppgift är att upprätta kontakt med det drabbade landet, särskilt i det inledande skedet av en större olycka, så att EU lättare kan göra en snabb biståndsinsats. Det land som innehar ordförandeskapet skall enligt förslaget också kunna begära att en annan medlemsstat helt eller delvis tar över ansvaret för den politiska samordningen. Detta är exempelvis lämpligt, om en olycka inträffar under ett lands ordförandeskap och fortfarande kräver insatser när nästa land tar över, när flera olyckor inträffar samtidigt eller när ordförandeskapet inte har några bilaterala relationer till det drabbade landet. Under sådana omständigheter bör ordförandeskapet också kunna be kommissionen om hjälp.

Via övervaknings- och informationscentrumet samordnar kommissionen den europeiska räddningstjänstens insatser på operativ nivå, i nära samråd med de biståndsgivande medlemsstaterna, det drabbade landet och, i förekommande fall, FN. När en begäran om bistånd har lämnats via mekanismen, bör alla medlemsstater som ger räddningstjänstbistånd upprätta kontakt med övervaknings- och informationscentrumet så att kommissionen kan säkerställa ett omfattande och samordnat europeiskt räddningstjänstbidrag till det globala hjälparbetet. Där så är lämpligt beslutar kommissionen i samråd med ordförandeskapet att mobilisera och sända ut en bedömnings- eller samordningsgrupp bestående av experter från medlemsstaterna. Bedömnings- respektive samordningsgruppen bör få ett klart uppdrag och formell behörighet att samordna de räddningstjänststyrkor som är verksamma inom ramen för gemenskapsmekanismen. Gruppen bör få grundläggande logistiskt stöd,

särskilt kommunikationsutrustning för att möjliggöra en effektiv samordning av det europeiska räddningstjänstbiståndet.

↓ 2001/792 (anpassad)

☒ Förslag till ☒

RÅDETS BESLUT

~~av den 23 oktober 2001~~

~~om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten~~ ☒ gemenskapens räddningstjänstmekanism ☒

~~(2001/792/EG, Euratom)~~

☒ (Omarbetning)

(Text av betydelse för EES) ☒

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

~~och~~ ☒ med beaktande ☒ av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 203 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹⁰,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹¹,

med beaktande av ☒ Europeiska ☒ ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹²,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹³, och

av följande skäl:

¹⁰ EUT C [...], [...], s. [...].

¹¹ EUT C [...], [...], s. [...].

¹² EUT C [...], [...], s. [...].

¹³ EUT C [...], [...], s. [...].

↓ ny

- (1) Det krävs väsentliga ändringar i rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten¹⁴. För tydlighetens skull bör beslutet omarbetas.
- (2) Antalet naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor har ökat avsevärt under senare år. Katastroferna har dessutom blivit både allvarligare och mer kännbara och har resulterat i förlust av människoliv, förstöring av ekonomisk och social infrastruktur och försämring av redan känsliga ekosystem.

↓ 2001/792 skäl 1 (anpassad)

⇒ ny

- (3) Gemenskapens åtgärder för att genomföra rådets resolution av den 8 juli 1991 om förbättring av det ömsesidiga biståndet mellan medlemsstaterna i händelse av naturkatastrofer eller tekniska katastrofer¹⁵ har bidragit till skyddet av människor, miljö och egendom. Nu gäller det att säkerställa ännu bättre skydd i händelse av ~~naturolyckor, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, inbegripet förorening av havet till följd av olycka, vilka inträffar både inom och utanför Europeiska unionen, samt att skärpa bestämmelserna i resolutionen.~~ ⇒ FN/ECE:s (FN:s ekonomiska kommission för Europa) konvention om gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor, som har godkänts av gemenskapen genom rådets beslut 98/685/EG¹⁶, har bidragit till att ytterligare förbättra förebyggande och hantering av industriolyckor. ⇐

↓ 2001/792 skäl 2 (anpassad)

- ~~(2) FN:s ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) konvention om gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor vilken innehåller bestämmelser om frågor som förebyggande åtgärder, insatsberedskap, information till allmänheten och allmänhetens deltagande, alarmeringssystem för industriolyckor, insatser och ömsesidigt bistånd trädde i kraft den 19 april 2000. Konventionen godkändes av gemenskapen genom rådets beslut 98/685/EG¹⁷.~~

---

¹⁴ EGT L 297, 15.11.2001, s. 7.

¹⁵ EGT C 198, 27.7.1991, s. 1.

¹⁶ EGT L 326, 3.12.1998, s. 1.

¹⁷ EGT L 326, 3.12.1998, s. 1.

↓ ny

- (4) Genom rådets beslut 2001/792/EG, Euratom inrättades en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten (nedan kallad ”mekanismen”), som också tar hänsyn till de regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl. Antalet länder som utnyttjar mekanismen för räddningstjänstbistånd har ökat avsevärt de senaste åren. Mekanismen bör stärkas så att den europeiska solidariteten demonstreras effektivare och tydligare och så att en europeisk snabbinsatsförmåga kan utvecklas på det sätt som krävs av Europeiska rådet i dess slutsatser från mötet den 16–17 juni 2005 och av Europaparlamentet i dess resolution av den 13 januari 2005 om tsunamikatastrofen.

↓ 2001/792 skäl 3 (anpassad)

- ~~(3) En mekanism för att underlätta förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten skulle kunna komplettera det nuvarande programmet för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten¹⁸ genom att ställa biståndsresurser till förfogande vid större olyckor, som kan kräva brådskande räddningsinsatser. Den skulle underlätta mobilisering av insatsgrupper, experter och andra resurser, efter behov, genom en förstärkt organisation av räddningstjänsten inom gemenskapen, med ett övervaknings- och informationcenter och ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor. Den skulle också möjliggöra insamling av kontrollerad information om olyckor, spridning av sådan information till medlemsstaterna samt utbyte av information om de erfarenheter som gjorts vid insatserna.~~

↓ 2001/792 skäl 4 (anpassad)

- (5) Genom ~~en sådan mekanism~~ ☒ mekanismen ☒ skulle vederbörlig hänsyn tas till relevant gemenskapslagstiftning och internationella åtaganden. Detta beslut bör därför inte påverka medlemsstaternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter enligt bilaterala och multilaterala avtal i frågor som omfattas av detta beslut.

↓ ny

- (6) Mekanismen bör underlätta räddningstjänstens insatser vid alla slag av allvarliga olyckor, inklusive naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, terroristhandlingar samt förorening av havet till följd av olycka enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2850/2000/EG av den 20 december 2000 om upprättande av en gemenskapsram för

---

¹⁸ Rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 om att inrätta ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten, EGT L 327, 21.12.1999, s. 53.

samarbete om oavsiktlig eller avsiktlig förorening av havet¹⁹. Räddningstjänstbistånd kan komma att krävas i samband med alla dessa olyckor för att komplettera det berörda landets insatskapacitet.

↓ 2001/792 skäl 5

⇒ ny

- (7) Förebyggande åtgärder är av stor betydelse när det gäller att skydda sig mot naturkatastrofer, tekniska katastrofer och miljökatastrofer och kräver att man överväger ytterligare åtgärder. ⇒ Gemenskapen bör hjälpa medlemsstaterna att minimera tiden för katastrofinsatser genom att bidra till vidareutvecklingen av förvarningssystem. Systemen bör ta hänsyn till befintliga informationskällor. ⇐
-

↓ 2001/792 skäl 7 (anpassad)

⇒ ny

- (8) Förberedande åtgärder behöver vidtas på medlemsstats- och gemenskapsnivå för att vid olyckor möjliggöra en snabb mobilisering av insatsstyrkor för bistånd samt en erforderligt flexibel samordning av dessa, och för att genom ett utbildningsprogram efter behov säkerställa att bedömnings- och/eller samordningsgrupper, insatsstyrkor och andra resurser kan bidra med effektiva insatser och att de kompletterar varandra. Andra förberedande åtgärder ~~skulle inbegripa~~ ☒ inbegriper ☒ utbyte av information om nödvändiga medicinska resurser och stimulans för att använda ny teknik. ⇒ Det bör övervägas att ta fram ytterligare moduler för biståndsinsatser inom räddningstjänsten, bestående av resurser från en eller flera medlemsstater, som bidrag till utvecklingen av en snabbinsatsförmåga inom räddningstjänsten. ⇐
-

↓ 2001/792 skäl 6

- (9) Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till begäran om bistånd från en eller flera medlemsstater, finns det behov av att kunna underrätta om händelsen, när så är lämpligt via ett etablerat och tillförlitligt gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor.
-

↓ 2001/792 skäl 8 (anpassad)

- ~~(8) I enlighet med subsidiaritetsprincipen skulle en mekanism på gemenskapsnivå ge ett mervärde genom att stödja och komplettera nationell politik när det gäller ömsesidigt bistånd inom räddningstjänsten. Om den medlemsstat som begär bistånd inte har beredskap för tillräckliga insatser vid en större olycka i form av tillgängliga resurser,~~
-

¹⁹ EGT L 332, 28.12.2000, s. 1.

~~skulle denna stat kunna komplettera sin beredskap genom att vädja till en sådan gemenskapsmekanism.~~

↓ 2001/792 skäl 9 (anpassad)
⇒ ny

- (10) ~~En mekanism~~ ☒ Mekanismen ☒ bör göra det möjligt att mobilisera och underlätta samordning av biståndsinsatser för att bidra till att säkerställa bättre skydd för i första hand människor, men även för miljö och egendom, inbegripet kulturarv, och därigenom minska förluster av människoliv, personsador, materiella skador, ekonomiska skador och miljöskador samt göra den sociala sammanhållningen och solidariteten mer påtaglig. ⇒ Det ökade samarbetet vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten bör bygga på en organisation av räddningstjänsten inom gemenskapen, med ett övervaknings- och informationscentrum och ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor, som sköts av kommissionen, och operativa kontaktpunkter i medlemsstaterna. Mekanismen bör fungera som en ram för insamling av kontrollerad information om olyckor, spridning av sådan information till medlemsstaterna samt utbyte av information om de erfarenheter som har gjorts vid insatserna. ⇐
-

↓ ny

- (11) De operativa kontaktpunkterna i medlemsstaterna bör kunna meddela om det räddningstjänstbistånd, även militärresurser och militärkapacitet, som ett drabbat land har begärt finns tillgängligt.
- (12) Det är nödvändigt att förbättra tillgången till lämpliga transportmedel för att underlätta utvecklingen av en snabbinsatsförmåga på gemenskapsnivå. Gemenskapen bör stödja och komplettera medlemsstaternas ansträngningar genom att göra det lättare för medlemsstaterna att förena sina transportresurser och genom att, vid behov, mobilisera ytterligare transportmedel.
- (13) Genom mobilisering av biståndsmoduler på gemenskapsnivå kan de logistiska behoven hos medlemsstaternas insatsstyrkor på olycksplatsen uppfyllas på ett mer ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Gemenskapen bör se till att modulerna kan rycka ut snabbt för att göra mekanismens biståndsinsatser inom räddningstjänsten mer effektiva.
- (14) Det måste vara möjligt att mobilisera ytterligare bistånd på gemenskapsnivå som ett skyddsnet för att komplettera medlemsstaternas räddningstjänstinsatser, särskilt om flera medlemsstater hotas av liknande katastrofer.
-

↓ 2001/792 skäl 10 (anpassad)

- ~~(10) De regioner som ligger isolerade eller i unionens yttersta randområden samt några andra områden i gemenskapen har ofta vissa särdrag och speciella behov till följd av~~

~~sina geografiska, topografiska, sociala och ekonomiska förutsättningar. Dessa har negativa effekter, hindrar användningen av bistånds- och insatsresurser, vilket gör det svårt att föra fram hjälp och bistånd, och skapar särskilda behov av bistånd då det föreligger en allvarlig fara för större olyckor. Med den föreslagna gemenskapsmekanismen skulle det också bli möjligt att bättre hantera dessa situationer och tillgodose dessa behov.~~

↓ 2001/792 skälen 11 och 13
(anpassad)
⇒ ny

- (15) ~~För~~ Vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten utanför gemenskapen bör ~~skulle en mekanism~~ mekanismen ~~kunna användas som ett redskap för att~~ underlätta och stödja de åtgärder som gemenskapen och medlemsstaterna vidtar ~~inom ramen för sin respektive behörighet~~. Biståndsinsatser utanför gemenskapen kan ~~skulle~~ antingen genomföras oberoende eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation, och gemenskapen bör därför fördjupa sina förbindelser med relevanta ~~globala och regionala~~ internationella organisationer. ⇒ Om Förenta nationerna är på plats, har de en överordnad samordningsfunktion vid hjälpinsatser i tredjeland. Räddningstjänstbiståndet inom ramen för mekanismen bör samordnas med Förenta nationerna och andra relevanta internationella aktörer så att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa möjliga sätt och onödigt dubbelarbete undviks. Bättre samordning av räddningstjänstbiståndet med hjälp av mekanismen är en förutsättning för att man skall kunna stödja det övergripande samordningsarbetet och sörja för ett omfattande europeiskt bidrag till det övergripande hjälparbetet. Vid större olyckor, där bistånd ges både inom ramen för mekanismen och inom ramen för rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd²⁰, bör kommissionen se till att gemenskapens samlade insatser är effektiva och konsekventa och att de kompletterar varandra. ⇐

↓ 2001/792 skäl 12 (anpassad)
⇒ ny

- (16) ~~En sådan gemenskapsmekanism~~ Gemenskapsmekanismen skulle, ~~under förutsättningar som det återstår att fastställa,~~ också kunna underlätta och stödja dels krishanteringen, i enlighet med rådets och kommissionens gemensamma förklaring om användningen av gemenskapens mekanism för räddningstjänsten inom ramen för den krishantering som avses i avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen ⇒ , dels det konsulära samarbetet vid olyckor i tredjeland ⇐.

²⁰ EGT L 163, 2.7.1996, s. 1. Förordningen ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

↓ 2001/792 skäl 14 (anpassad)
⇒ ny

~~(14) Deltagande i en sådan mekanism skulle vara öppet för kandidatländerna~~
~~☒ Kandidatländer bör kunna delta, ☒ ⇒ och samarbete med tredjeland bör vara~~
~~möjligt, eftersom detta skulle göra mekanismen mer effektiv och verkningsfull ☒.~~

↓ 2001/792 skäl 15 (anpassad)

~~(15) Öppenheten behöver förbättras, och de befintliga räddningstjänståtgärderna behöver~~
~~befästas och stärkas, i en fortsatt strävan efter att uppnå de mål som anges i fördraget.~~

↓ 2001/792 skäl 16

(17) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter²¹.

↓ 2001/792 skäl 17

~~(17) Genom att samma kommitté används för denna mekanism som för det befintliga~~
~~programmet för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten, bör konsekvens~~
~~och komplementaritet för genomförandet av mekanismen kunna säkerställas.~~

↓ ny

(18) Målen för mekanismen, inklusive den omfattning i vilken mekanismens genomförande kommer att minska förluster av människoliv och skador, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre uppnås på gemenskapsnivå. Om en större olycka kräver mer än vad en drabbad medlemsstats insatskapacitet kan klara av, bör staten i fråga kunna ta gemenskapsmekanismen i anspråk för att komplettera sina räddningstjänstresurser. Gemenskapen kan därför vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

---

²¹ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

↓ 2001/792 skäl 18

(19) I fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen ges inga andra befogenheter för antagandet av detta beslut än de som anges i artiklarna 308 respektive 203.

↓ 2001/792

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

↓ 2001/792 (anpassad)
⇒ ny

☒ Kapitel I
Syfte och tillämpningsområde ☒

Artikel 1

~~1.~~ Härmed inrättas en gemenskapsmekanism (nedan kallad ”mekanismen”) för att underlätta ett förstärkt samarbete mellan gemenskapen och medlemsstaterna för biståndsinsatser inom räddningstjänsten vid större olyckor, ~~vilka kan kräva brådskande räddningsinsatser~~, eller vid överhängande fara för att sådana skall inträffa.

~~2.~~ Mekanismen ~~är avsedd att bidra till att säkerställa bättre skydd för~~ ☒ skall ☒ i första hand ☒ skydda ☒ människor, men även för miljö och egendom, inbegripet kulturarv, vid större olyckor som inträffar inom eller utanför gemenskapen, ~~dvs. naturolyckor~~ ⇒ naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor, terroristhandlingar ☒, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, inbegripet förorening av havet till följd av olycka ☒ (nedan kallade ”större olyckor”) ☒, som inträffar inom eller utanför gemenskapen, ☒ också med hänsyn till de regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl. ☒ ~~enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2850/2000/EG av den 20 december 2000 om upprättande av en gemenskapsram för samarbete om oavsiktlig eller avsiktlig förorening av havet²².~~

Mekanismen ~~skall~~ ☒ får ☒ inte påverka skyldigheterna enligt Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens gällande, relevanta lagstiftning eller enligt befintliga internationella avtal.

~~Det övergripande syftet med mekanismen är att på begäran tillhandahålla stöd vid sådana olyckor och att underlätta en förbättrad samordning av biståndsinsatser från medlemsstaterna~~

---

²² EGT L 332, 28.12.2000, s. 1.

~~och gemenskapen, varvid hänsyn skall tas till regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl.~~

~~☒ Artikel 2 ☒~~

~~3. Mekanismen skall bestå av en rad ☒ åtminstone följande ☒ moment och åtgärder, som bland annat inbegriper följande:~~

↓ 2001/792
⇒ ny

1. Inventering av tillgängliga insatsstyrkor och annat insatsstöd i medlemsstaterna för biståndsinsatser vid olyckor ⇒, inklusive de militärresurser och militärkapaciteter som finns tillgängliga för stöd till räddningstjänsten ⇐.

↓ 2001/792 (anpassad)

2. Inrättande och genomförande av ett utbildningsprogram för insatsstyrkor och annat insatsstöd och för experter till ☒ grupper med ☒ bedömnings- och/eller samordningsgrupper ☒ samordningsuppgifter ☒.

↓ 2001/792

3. Workshops, seminarier och pilotprojekt om väsentliga insatsaspekter.

↓ 2001/792 (anpassad)

4. Inrättande och ~~vid behov~~ utsändande av ☒ grupper med ☒ bedömnings- och/eller samordningsgrupper ☒ samordningsuppgifter ☒.

5. Inrättande och drift av ett övervaknings- och informationscentrum ☒ som skall vara tillgängligt och omedelbart handlingsberett dygnet runt och stå till medlemsstaternas och kommissionens förfogande för mekanismens ändamål ☒.

6. Inrättande och drift av ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor ☒ för att möjliggöra kommunikation och informationsutbyte mellan övervaknings- och informationscentrumet och medlemsstaternas operativa kontaktpunkter ☒.

↓ ny

7. Utveckling av förvarningssystem, med hänsyn till befintliga informationskällor, så att medlemsstaterna och övervaknings- och informationscentrumet kan reagera snabbt.

8. Arrangemang för transport, logistik och annat stöd på gemenskapsnivå.

↓ 2001/792 (anpassad)

9. Annan understödjande och kompletterande verksamhet, till exempel åtgärder för att underlätta transport av resurser för biståndsinsatser som krävs inom ramen för mekanismen .

~~Artikel 2~~

~~1. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till begäran om bistånd från en eller flera medlemsstater, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål underrätta~~

~~a) de medlemsstater som kan beröras av olyckan, om denna skyldighet att underrätta inte redan har fullgjorts enligt Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens tillämpliga lagstiftning eller nuvarande internationella överenskommelser, och~~

~~b) kommissionen, om det kan förväntas att en begäran om bistånd inges genom övervaknings- och informationscentret, så att kommissionen vid behov kan informera övriga medlemsstater och aktivera ansvariga organ inom kommissionen.~~

~~2. Sådan underrättelse skall, om så är lämpligt, göras via kommunikations- och informationssystemet.~~

Kapitel II Beredskap

~~Artikel 3~~

~~För att säkerställa sin kapacitet att bidra med effektiva insatser vid större olyckor skall medlemsstaterna~~

~~a) 1. inom sina behöriga organ, och i synnerhet inom sina räddningstjänstorgan eller andra beredskapsorgan, Medlemsstaterna skall i förväg fastställa vilka insatsstyrkor inom sina behöriga organ, och i synnerhet inom sina räddningstjänstorgan eller andra beredskapsorgan, som kan göras tillgängliga för dessa insatser eller som med mycket kort varsel kan sättas upp för insatser och sändas ut, i allmänhet inom 12~~

timmar efter det att begäran om bistånd ~~har inkommit, med beaktande av~~
 Medlemsstaterna skall beakta att styrkans sammansättning bör vara avhängig
av vilken typ av större olycka det är frågan om och av särskilda behov i samband
med olyckan.

~~2.~~ Medlemsstaterna skall utse experter som kan inkallas för att på olycksplatsen
ingå i en grupp med bedömnings- ~~och~~ eller ~~samordningsgrupp~~
 samordningsuppgifter .

↓ ny

3. Medlemsstaterna skall arbeta med att ta fram räddningstjänstmoduler, som består av
en eller flera medlemsstaters resurser och som kan sändas ut på mycket kort varsel
för att tillhandahålla stödfunktioner eller uppfylla prioriterade behov.

↓ 2001/792 (anpassad)

⇒ ny

4. Medlemsstaterna skall undersöka möjligheten att vid behov tillhandahålla andra
former av insatsstöd, som kan finnas tillgängligt hos de behöriga organen, t.ex.
specialiserad personal och utrustning som kan sättas in vid en viss olycka, och att
begära resurser som eventuellt kan tillhandahållas av icke-statliga organisationer och
andra relevanta organ.

~~5.~~ Medlemsstaterna skall inom sex månader från antagandet av detta beslut
lämna aktuella allmänna uppgifter om styrkorna, ~~och~~ experterna, ~~⇒ insatsmodulerna~~
och annat insatsstöd enligt punkterna 1–4 ~~⇒~~ och om medicinska resurser enligt
artikel 4 e samt vid behov omgående uppdatera dessa uppgifter.

~~d) överväga möjligheten att vid behov också tillhandahålla andra former av stöd vid
insatser, som kan vara tillgängligt från de behöriga organen, t.ex. specialiserad
personal och utrustning som kan sättas in vid en viss olycka, och att begära resurser
som eventuellt kan tillhandahållas av icke-statliga organisationer och andra relevanta
enheter.~~

↓ ny

6. Medlemsstaterna skall sörja för snabb transport av räddningstjänstbistånd.

↓ 2001/792 (anpassad)

~~7.~~ Medlemsstaterna skall ~~för tillämpningen av detta beslut~~ utse behöriga
~~myndigheter och~~ operativa kontaktpunkter och informera kommissionen om
detta.

Artikel 4

~~1. För att uppnå de mål och genomföra de åtgärder som fastställs i artikel 1 skall kommissionen:~~ ☒ Kommissionen skall ☒

- a) inrätta och driva ~~ett~~ övervaknings- och ☒ informationscentrumet ☒ ~~informationsecenter som skall vara tillgängligt och omedelbart handlingsberett dygnet runt och stå till medlemsstaternas och kommissionens förfogande för mekanismens ändamål,~~
- b) upprätta och driva ~~ett pålitligt gemensamt~~ ☒ det gemensamma ☒ kommunikations- och ☒ informationssystemet för olyckor (Cecis) ☒ ~~informationssystem för olyckor, för att möjliggöra kommunikation och informationsutbyte mellan övervaknings- och informationsecentret och de kontaktpunkter som medlemsstaterna utsett i detta syfte,~~

↓ ny

- c) ~~bidra till och utveckla förvarningssystem för att hjälpa medlemsstaterna och stödja övervaknings- och informationssystemet,~~

↓ 2001/792 (anpassad)

⇒ ny

- ~~e)~~ d) skapa möjlighet att mobilisera och så snabbt som möjligt sända ut mindre expertgrupper med uppgift att

~~i) bistå medlemsstaterna, övervaknings- och informationsecentret och ☒ bedöma räddningstjänstbehoven hos ☒ den stat som begär bistånd med en bedömning av läget ☒ mot bakgrund av det bistånd som medlemsstaterna och mekanismen kan tillhandahålla ☒,~~

~~ii) vid behov underlätta samordningen av biståndsinsatser ☒ inom räddningstjänsten ☒ på plats samt när det är nödvändigt och lämpligt upprätta kontakt med de behöriga myndigheterna i den stat som begär bistånd,~~

- ~~d) inrätta ett utbildningsprogram för att förbättra samordningen vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten genom att säkerställa samverkansförmåga och komplementaritet mellan insatsstyrkorna enligt artikel 3 a eller vid behov andra former av stöd vid insatser enligt artikel 3 b samt genom att förbättra experternas kvalifikationer för bedömning; programmet bör innefatta gemensamma kurser och övningar samt ett utbytessystem, varigenom enskilda personer kan bli utstationerade till styrkor i andra medlemsstater,~~

- e) samla ☒ och sammanställa ☒ uppgifter om medlemsstaternas förmåga att upprätthålla produktion av serum och vaccin eller andra nödvändiga medicinska resurser och om de lager ☒ av sådana resurser ☒ som kan finnas tillgängliga för

~~insatser vid en större olycka, samt sammanställa dessa uppgifter i informationsystemet,~~

- f) inrätta ett program för tillvaratagande av de erfarenheter som har gjorts vid insatserna inom mekanismens ram samt sprida dessa erfarenheter genom informationsystemet,
- g) stimulera ~~till~~ och främja ~~ett~~ ☒ införande och användning av ☒ ny teknik ☒ inom ramen för mekanismen ☒, ~~inklusive system för underrättelser och varning, informationsutbyte, satellit teknik och stöd för beslutsfattandet vid ledning av insatser inför och används inom mekanismens ram,~~
- h) vidta åtgärder för att underlätta transport av resurser för biståndsinsatser och ~~annan~~ understödjande verksamhet ⇒ skapa möjlighet att mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor ⇐.

↓ ny

- i) skapa möjlighet att ge experter grundläggande logistiskt stöd samt underlätta mobilisering av logistiska och andra moduler för att hjälpa de styrkor från medlemsstaterna som deltar i gemenskapens biståndsinsatser inom räddningstjänsten,
- j) vidta andra stödåtgärder eller kompletterande åtgärder som kan komma att krävas inom ramen för mekanismen.

↓ 2001/792 (anpassad)

- ☒ 2. Kommissionen skall inrätta ett utbildningsprogram för att förbättra samordningen vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten genom att se till att insatsstyrkorna enligt artikel 3.1, insatsmodulerna enligt artikel 3.3 eller, i förekommande fall, andra former av insatsstöd enligt artikel 3.4 samverkar och kompletterar varandra, och genom att utveckla kompetensen hos experter enligt artikel 3.2. Programmet skall innefatta gemensamma kurser och övningar samt ett utbytessystem som möjliggör utstationering av enskilda personer i andra medlemsstater. ☒

☒ Kapitel III Insatser ☒

☒ Artikel 5 ☒

- ☒ 1. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål anmäla detta till kommissionen och till de medlemsstater som eventuellt berörs av olyckan. ☒

☒ Första stycket skall inte gälla om anmälningsskyldigheten redan har uppfyllts inom ramen för relevanta bestämmelser i Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens lagstiftning eller inom ramen för befintliga internationella avtal. ☒

☒ 2. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till att en eller flera medlemsstater begär bistånd, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål anmäla detta till kommissionen, om det kan förväntas att en begäran om bistånd inges genom övervaknings- och informationscentrumet, så att kommissionen vid behov kan informera övriga medlemsstater och aktivera de behöriga avdelningarna inom kommissionen. ☒

☒ 3. Anmälan skall, när så är lämpligt, göras via Cecis. ☒

Artikel 56

1. När en ☒ större ☒ olycka inträffar inom gemenskapen, kan en medlemsstat begära bistånd ☒ genom övervaknings- och informationscentrumet eller direkt från de andra medlemsstaterna. ☒, ~~varvid begäran bör~~ ☒ Begäran skall ☒ vara så specifik som möjligt. ☒

☒ Artikel 7 ☒

~~a) ☒ Om en begäran inges ☒ från de övriga medlemsstaterna genom övervaknings- och informationscentret ☒ informationscentrumet, skall ☒, ~~varvid~~ kommissionen vid mottagandet av en sådan begäran på lämpligt sätt och utan dröjsmål ~~skall~~~~

1. vidarebefordra begäran till de övriga medlemsstaternas ☒ operativa ☒ kontaktpunkter,

2. underlätta mobiliseringen av styrkor, experter☒, moduler ☒ och annat stöd vid insatser,

---

↓ 2001/792

3. samla in kontrollerad information om olyckan och sprida denna till medlemsstaterna. ☒
eller

↓ 2001/792 (anpassad)
⇒ ny

~~b) direkt från de andra medlemsstaterna~~

Artikel 8

21. En medlemsstat till vilken en begäran om bistånd riktas skall omgående avgöra huruvida den har möjlighet att lämna begärt bistånd och underrätta den begärande medlemsstaten om detta, antingen genom informations- och övervakningscentret övervakningscentrumet eller direkt, ~~och därefter, även centret, beroende på omständigheterna,~~ och då ange omfattningen av och villkoren för det bistånd som den kan komma att lämna. Om en medlemsstat informerar den biståndsbegärande medlemsstaten direkt, skall samma information också lämnas till övervaknings- och informationscentrumet.

32. Den medlemsstat som begär bistånd skall ha ansvaret för att leda biståndsinsatserna. Myndigheterna i den medlemsstat som begär bistånd skall fastställa riktlinjer och vid behov ramarna för de uppgifter som anförtros insatsstyrkorna, ~~utan att i detalj ange hur de skall genomföras, vilket~~ Genomförandets praktiska detaljer skall överlätas åt den ansvarige ansvariga person som utses av den medlemsstat som lämnar bistånd.

43. Om den medlemsstat som begär bistånd ~~får begära~~ begär att styrkorna insatsstyrkorna skall leda insatserna i dess ställe, ~~varvid~~ skall de styrkor som medlemsstaterna och gemenskapen bidrar med ~~skall~~ sträva efter att samordna sina insatser.

~~54. Bedömnings- och/eller samordningsgruppen bör~~ Om grupper med bedömnings- eller samordningsuppgifter sätts in, skall de underlätta samordningen mellan insatsstyrkorna ~~samt vid behov och där så är lämpligt~~ och upprätta kontakt med de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som begär bistånd.

Artikel 96

1. ~~Bestämmelserna i~~ Vid en större olycka utanför gemenskapen får artiklarna 5 ~~får~~ 6, 7 och 8 på begäran också tillämpas i samband med ~~insatser~~ räddningstjänstbistånd utanför gemenskapen.

↓ 2001/792

Sådana insatser får antingen bedrivas som en oberoende biståndsinsats eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation.

~~De biståndsinsatser inom räddningstjänsten som inom ramen för denna mekanism genomförs utanför gemenskapen skall samordnas av den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd.~~

↓ ny

Vid större olyckor, där bistånd ges både inom ramen för mekanismen och inom ramen för förordning (EG) nr 12547/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd, skall kommissionen se till att gemenskapens samlade insatser är effektiva och konsekventa och att de kompletterar varandra.

2. Den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd (ordförandeskapet) skall, särskilt i det inledande skedet av en större olycka, upprätta kontakt med det drabbade tredjelandet för att sörja för en lämplig politisk samordning av biståndsinsatserna inom räddningstjänsten.

Där så är lämpligt kan ordförandeskapet begära att en annan medlemsstat helt eller delvis tar över ansvaret för den politiska samordningen, alternativt be kommissionen om hjälp.

3. När det ges räddningstjänstbistånd enligt punkt 1 som svar på en begäran via övervaknings- och informationscentrumet, skall kommissionen i samråd med ordförandeskapet sörja för operativ samordning av insatsen på central nivå. Kommissionen får i samråd med ordförandeskapet utse en samordningsgrupp som sköter den operativa samordningen på platsen för EU:s räddningstjänstbistånd.

Operativ samordning skall omfatta samordning med det berörda landet och, i förekommande fall, med Förenta nationerna.

4. Samtliga medlemsstater som ger räddningstjänstbistånd enligt punkt 1 som svar på en begäran via övervaknings- och informationscentrumet skall upprätta kontakt med övervaknings- och informationscentrumet för att sörja för samordning enligt punkt 3 och ett omfattande gemenskapsbidrag till det samlade hjälparbetet.

Artikel 10

Kommissionen kan stödja och komplettera medlemsstaternas räddningstjänstbistånd genom att

1. göra det lättare för medlemsstaterna att förena sina transportresurser,
2. mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor och som annars inte skulle finnas tillgängliga inom ramen för mekanismen,
3. mobilisera sådant ytterligare bistånd som annars inte skulle finnas tillgängligt inom ramen för mekanismen och som krävs för att se till att räddningstjänstens insats inom ramen för mekanismen blir effektiv,
4. underlätta mobilisering av logistiska och andra moduler för att hjälpa medlemsstaternas insatsstyrkor på plats.

↓ 2001/792 (anpassad)

⊠ Kapitel IV Slutbestämmelser ⊠

Artikel ~~117~~

Mekanismen skall vara öppen för ⊠ kandidatländerna. ⊠

~~kandidatländerna i Central- och Östeuropa, i enlighet med de villkor som fastställs i Europaavtalen, i tilläggsprotokollen till dessa och i respektive associeringsråds beslut, samt
Cypern, Malta och Turkiet på grundval av bilaterala avtal som skall ingås med dessa länder.~~

↓ ny

Andra tredjeländer får medverka i mekanismens verksamhet när avtal tillåter detta.

↓ 2001/792 artikel 3 (anpassad)

⊠ Artikel 12 ⊠

⊠ För att tillämpa detta beslut skall medlemsstaterna utse behöriga myndigheter och informera kommissionen om detta. ⊠

↓ 2001/792 (anpassad)

Artikel ~~13~~

~~1. Kommissionen skall genomföra åtgärderna inom mekanismen i enlighet med förfarandena i artikel 9.2.~~

~~2.~~ Kommissionen skall även i enlighet med förfarandena i artikel ~~9.3~~ 14.2 fastställa gemensamma regler ⊠ genomförandebestämmelser ⊠ om bland annat följande:

- ~~a)1.~~ ~~Vilka resurser~~ ⊠ Resurser ⊠ som finns tillgängliga för biståndsinsatser i enlighet med artikel 3.
- ~~b)2.~~ Övervaknings- och informationscentrumet i enlighet med artikel ~~4a~~ 2.5.
- ~~e)3.~~ ~~Det gemensamma kommunikations- och informationssystemet för olyckor~~ ⊠ Cecis ⊠ i enlighet med artikel ~~4b~~ 2.6.

~~4~~4. Grupperna med bedömnings- och/eller samordningsgrupperna samordningsuppgifter i enlighet med artikel ~~4e~~ 2.2, inklusive kriterierna för urval av experter.

~~5~~5. Utbildningsprogrammet i enlighet med artikel ~~4e~~ 2.2.

~~6~~6. Information om medicinska resurser i enlighet med artikel ~~4e~~ 4.1 e.

~~7~~7. Insatser inom gemenskapen ~~på grundval av resolutionen av den 8 juli 1991~~, i enlighet med artiklarna 6, 7 och 8 samt insatser utanför gemenskapen i enlighet med artikel ~~6~~ 9.

↓ ny

8. Ytterligare stöd på gemenskapsnivå i enlighet med artikel 10.

↓ 2001/792 (anpassad)

Artikel ~~149~~

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättas enligt artikel ~~4.1 i rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 om att inrätta ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten~~ 13 i förslaget till rådets förordning om inrättande av ett snabbinsats- och beredskapsinstrument för allvarliga olyckshändelser .

↓ 2001/792

~~2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.~~

~~Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.~~

~~3~~2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

~~4~~3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

↓ 2001/792 (anpassad)

⇒ ny

Artikel ~~1510~~

Kommissionen skall utvärdera tillämpningen av detta beslut vart tredje år från ~~det att det har blivit gällande~~ dagen för dess anmälan och för Europaparlamentet och rådet lägga

fram slutsatserna av denna utvärdering ~~tillsammans med eventuella förslag till ändring av beslutet.~~

☒ Slutsatserna skall vid behov åtföljas av förslag till ändring av beslutet. ☒

~~Artikel 11~~

~~Detta beslut får verkan den 1 januari 2002.~~

Artikel 16

Beslut 2001/792/EG, Euratom skall upphöra att gälla.

Hänvisningar till det upphävda beslutet skall tolkas som hänvisningar till detta beslut och skall läsas enligt jämförelsetabellen i bilagan.

↓ 2001/792

Artikel ~~17~~¹²

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i [...] den

*På rådets vägnar
Ordförande*

BILAGA**Jämförelsetabell**

Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom.	Detta beslut
Artikel 1.1	Artikel 1 första stycket
Artikel 1.2 första meningen	Artikel 1 andra stycket
Artikel 1.2 andra meningen	Artikel 1 tredje stycket
Artikel 1.2 tredje meningen	-
Artikel 1.3 första strecksatsen	Artikel 2.1
Artikel 1.3 andra strecksatsen	Artikel 2.2
Artikel 1.3 tredje strecksatsen	Artikel 2.3
Artikel 1.3 fjärde strecksatsen	Artikel 2.4
Artikel 1.3 femte strecksatsen	Artikel 2.5
Artikel 1.3 sjätte strecksatsen	Artikel 2.6
-	Artikel 2.7
-	Artikel 2.8
Artikel 1.3 sjunde strecksatsen	Artikel 2.9
Artikel 2	Artikel 5
Artikel 3 a	Artikel 3.1
Artikel 3 b	Artikel 3.2
-	Artikel 3.3
Artikel 3 c	Artikel 3.5
Artikel 3 d	Artikel 3.4
-	Artikel 3.6
Artikel 3 e	Artikl 3.7 och artikel 12

Artikel 4 a	Artikel 4.1 a
Artikel 4 b	Artikel 4.1 b
-	Artikel 4.1 c
Artikel 4 c	Artikel 4.1 d
Artikel 4 d	Artikel 4.2
Artikel 4 e	Artikel 4.1 e
Artikel 4 f	Artikel 4.1 f
Artikel 4 g	Artikel 4.1 g
Artikel 4 h	Artikel 4.1 h
-	Artikel 4.1 i
-	Artikel 4.1 j
Artikel 5.1 inledningsfrasen	Artikel 6
Artikel 5.1 a	Artikel 7
Artikel 5.1 b	Artikel 6
Artikel 5.2	Artikel 8.1
Artikel 5.3	Artikel 8.2
Artikel 5.4	Artikel 8.3
Artikel 5.5	Artikel 8.4
Artikel 6 första stycket	Artikel 9.1
Artikel 6 andra stycket	Artikel 9.2, 9.3 och 9.4
-	Artikel 10
Artikel 7	Artikel 11 första stycket
-	Artikel 11 andra stycket
Artikel 8.1	-
Artikel 8.2 a	Artikel 13.1
Artikel 8.2 b	Artikel 13.2

Artikel 8.2 c	Artikel 13.3
Artikel 8.2 d	Artikel 13.4
Artikel 8.2 e	Artikel 13.5
Artikel 8.2 f	Artikel 13.6
Artikel 8.2 g	Artikel 13.7
-	Artikel 13.8
Artikel 9.1	Artikel 14.1
Artikel 9.2	-
Artikel 9.3	Artikel 14.2
Artikel 9.4	Artikel 14.3
Artikel 10	Artikel 15
-	Artikel 16
Artikel 11	-
Artikel 12	Artikel 17
